

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Cum stăm?*)

I.

Celce a avut prilej să iasă din orașele inzestrate cu toate înlesnirile unui traiu tignit și să petreacă și numai câteva oare, nu în satele din „Mărginime”, cari și în timpurile grele au fost ocrotite de mâna sorții, ci la Câmpie, — a putut vedea în multe părți lucruri, cari au trebuit să-l pună pe gânduri, deșteptându-i-se în suflet gânduri de compătimire față de poporul nostru, lăsat aproape cu totul în voia întâmplărilor.

A putut vedea, că par'că un duh rău a sămănat partea cea mai mare din satele noastre în locurile cele mai sterpe, cătărându-le pe dealuri ori infundându-le prin văi încunjurate de coaste sterpe și lipsite de hotare. Iar acolo, unde se întind pământuri mănoase, pășuni bogate, unde cu muncă puțină se scoate din pământ mult, acolo sunt așezate comune săsești, ori maghiare, ori apoi se întind proprietățile cele mari nemește, unele ajunse în mâinile Jidanilor.

Dacă se află pe aci și comune românești, aceste ori prin comasări meșteșugite, ori prin colonisări sunt străntorate și lipsite de pășuni și păduri, ori apoi au un hotar de tot mic, ca astfel să fie siliți Românii să lucreze și moșiile proprietarilor mari, ori chiar ale celor mijlocii, de alt neam.

Intrând în sate, călătorul va afla case dărăpănate, iar drept clădiri economice niște cotețe de nuiele bușite cu băligar, curțile rău îngrădite, vite slabe, totdeauna gata a muși după hrană, cari toate par'că-ți zic: „Uită-te la noi, ca să cunoști starea stăpânului nostru!”

Să intrăm în casă, sau mai potrivit în coliba acestui „clăcaș”. Nici haine, nici mobile, nici mâncare, nici aier nu afli aci. Înăuntrul casei e și el icoana sărăciei celei mai mare.

Nu plecă, ci stai și fă cunoștința aceluia „fiu al gliiei”, care nu se poate numi proprietarul, ci mai mult posesorul acestei sărăcii! Vorbește cu el, cearcă a-i afla năcazurile, durerile de care moare.

Privește-i în ochi, în ochii lui vioi și negrii altădată, obosiți și împăienjeniți acum!

De-vei câștiga încrederea, îți va descoperi toate durerile lui. Vei afla, că acest neam de oameni, cu un fond sufletesc atât de cinstit, e osândit a trăi o viață

grea, ce are multe cauze, pe cari numai aci la fața locului le poți judeca bine și numai aci poți să-ți croiești mijloace de îndreptare.

— „Dările, dările Domnule ne omoară”.

Dările da, dările, de dări îi e lui mai întâi, căci aceste îi vând laptele din gura copiilor, boul din jug, ori porcul din coteț. Dările, căci aceste reclamă bani, bani gata, iar țăranului cere-i orice, cere-i muncă, produse crude, că-ți dă, dar bani n'are și nici mijloace ușoare de a-și face bani.

Nu te mulțămi însă numai cu atâta și vei vedea, că acest țăran afară de dările cerute de stat are o mulțime de alte dări: dări creștinești și de cele cerute de obicei, cum sunt pomenile, ospetele, cumetriile ș. a. Pe acestea nu le socotește așa îngreunătoare, căci ele cer mai mult produse brute, de care dispune, dar nu socotește, că acele produse preschimbate în bani, i-ar da sumele, cu care și-ar putea plăti dările celelalte.

— „Pământ, Domnule, pământ de-am avea!”

Tu la intrarea în comună ai văzut coastele goale și de bună seamă ți-ai adus aminte, că în alte țări oamenii duc cu spatele pământ pe stânci și acolo îl cultivă și te vei mira de ce cere acesta pământ, când are coaste așa de potrivite pentru cultura pomilor și a viței de vie, din care ar trage mari foloase.

Să nu te mire, ci întreabă: fost-a cineva în sat, care să îndemne oamenii la plantarea acestora? Dar indemnul numai nu e destul. Invățatu-i-a cineva la cultura acestora? Cercat-a cineva să le ușureze procurarea lor?

Abate-te 'n hotar! Vei vedea oamenii lucrând. Colo doi viței, dincoace două vacuțe vor trage un pluguleț de lemn, care abia răcaie pământul.

Ii vei spune, că cu o astfel de arătură nu va avea bucate, îi vei vorbi despre foloasele, ce rezultă din o arătură adâncă, dar nu te va înțelege, spusul numai nu ajută, trebuie exemple. întreabă-te mers'a cineva în satul lor, care atât cu sfatul cât și cu exemplul să le arete oamenilor o lucrare rațională a pământului? De plante de nutreț nici nu întreba. Și așa nu le vei afla.

Uită-te în grajd!

Știu, că dedat să vezi grajdurile săsești, cari sunt mai bune decât casele Românilor din multe părți, îți vei întoarce ochii cu scârbă, când vei vedea gunoiul grămădit în vr'un colț, când vei simți aierul stricat și vei vedea prin întunecul vitele pipernicite atât prin nutrețul slab, cât și prin o grijă rea.

Nu disperă, ci întreabă-te fost-a cineva, care să-i sfătuiască să-și facă grajdurile altfel, datule-a cineva pilde?

Nu te depărtă! Iată și femeia, cearcă de vezi nu poți descoperi ceva din vorba ei!

— „Purtăm Domnule hainele acestora, fiindcă așa ne-am pomenit.”

Tu vezi bine, că hainele acestea nu sunt românești, sunt fără gust și scumpe și slabe totodată, dar liniștește-te. E acelaș conservatism, care a adus poporului mult bine, dar și mult rău. întreabă-te cu toate acestea lucrut-a cineva, ca femeile aceste să-și întocmească un port și mai românesc și mai ieftin?

— „Sunt mai lesne” (ieftine).

Tu vezi și știi, că giolgiurile cumpărate din boltă sunt mai slabe decât pânza făcută din cânepă, dar să te împaci, căci țărani fac o socoteală rea. Fabricile plătesc bine cânepa și inul, cu prețul lor cumpără pânza mai „faină” și nu muncesc. Tu știi, că odată cu scoaterea războiului din casă, s'a dus și hărnicia proverbială a femeii române și știi că locul războiului îl ocupă lenea, clevetirile și alte păcate și mai știi, că „fainul” duce la lux, care aduce risipă și sărăcie, dar întreabă: Arătatu-le-a cineva relele, ce să nase din această socoteală rea?

Nu pleca, încă n'ai isprăvit! întreabă-l pe țăranul nostru cum trăiește cu vecinii?

Tu știi, sau ai auzit de viața patriarhală, când satul întreg era ca o familie, unde bătrânii conduceau și sfaturile lor ieșite din o judecată sănătoasă erau ascultate cu sfințenie, iar locuitorii se ajutau unul pe altul în formă de clăci. Să nu te miri, dacă azi sunt între vecini uri, pisme și procese pentru nimicuri! Nu sunt aceste cauzele, ci cauza adevărată zace în prefacerea vieții oamenilor. Lupta pentru viață s'a îngreuiat, asta o simțesc țărani și ca să-și poată agonisi cele de lipsă devin hrăpăreți și să înrăiesc.

Cercat-a cineva a-le aduce viața în consonanță cu spiritul vremii? Avut-au ei sfătuitori înțeleghători ai vremii?

întreabă-i apoi: „Sunte-ți datori?”

— Da, vor răspunde foarte liniștiți; căci ei nu-și pot închipui, că a fi dator e rușine. Ei sunt totdeauna și tuturor datori.

Te vei mira însă, că datoriile lor nu sunt numai la bănci, ci și la privați.

Nu te mira, căci ei au lipsă de sume mărunte, o păreche de opinci, o grapă, un plug, 5, 10, 20 cor. Iar băncile cu astfel de împrumuturi mărunte nu se ocupă, afară de aceasta băncii îi trebuie garanție deplină. Ce fac ei în cazurile acestea? Se aruncă în brațele celor ce se ocupă cu astfel de împrumuturi, în brațele cămătarilor, cari dau pe cinstea lor cunoscându-i, dar

*) Întâiul articol dintr'o serie mai lungă primit dela unul dintre colaboratorii noștri externi. Atragem asupra lui atențiunea tuturor celor ce se interesează de starea noastră și de mijloacele trebuincioase pentru îmbunătățirea ei.

cari ca vampirii le sug sângele ori de ce neam ar fi și orice haine ar purta.

Nu te miră însă, ci întreabă-te: Cercat-a cineva să-i îndemne să-și facă bancă poporală, de unde să poată împrumută sume mai mici, ca apoi să aibă cu ce să-și acopere trebuințele lor bănești?

— Beți?

— „Numai când bem, ne mai uităm năcazurile“.

Duminea și sârbătoarea nu cercă a merge la sate. Te vei scârbi de acest popor, când vei vedea casele întregi în crâjmă cu sticla dinainte. Nu disperă, ci întreabă-te: dă-se ocaziune acestui popor de a petrece sărbătorile în altă formă? Adună-se la școală, ori la biserică, unde să se instrueze prin cetiri frumoase, prin producțiuni etc. Au ei alt local de întrunire afară de crâjmă?

— Cum veți trăi de aci înainte?

— „Cum o da Dumnezeu!“

Țăranul nostru lasă totul în voia sorții. Și din aceasta urmează lipsa de voință pentru îndreptarea răului de care e bătuit.

Spre a-și complectă cunoștințele referitoare la starea poporului ar trebui să cercetezi și pe preotul și învățătorul, dela cari poți afla lucruri nouă. Fă-o și aceasta și în urmă fă judecata, care nu poate fi decât următoarea:

1. Poporul nostru, care duce o viață patriarhală, e acum în o stare de prefacere, pe care el n'o pricepe și de aceea a ajuns în o toropeală curioasă.

2. Pe când venitele în urma unui sistem învechit de agricultură scad, pe atunci cheltuelile cresc.

3. Lipsese poporului nostru unele din ramurile de economie bănoase, cum e vitritul, pomăritul, stupăritul etc.

4. Industria casnică, chemată a ocupa țăranimea în timpul iernii, în loc de a crește scade, iar timpul acesta îl ocupă petrecerea în crâjmă, clevetirile, lenevirea și alte păcate.

5. Cămătarii cu toată existența băncilor românești ca vampirii și astăzi sug sângele țăranimii, împrumutându-i cu camete mari sume mici, pe cari băncile nu le dau.

6. Băncile tocmai în locurile mai sărace lucrează cu procente mai urcate.

7. Oamenii împrumută bani cu și fără lipsă și lipsește un control în folosirea banilor.

8. Poporul e lipsit de îndrumători cunosători ai duhului vremii. I. C.

Legea despre cvincvenalele preoților în casa magnaților. Nedreapta lege despre adausurile din cinci în cinci ani (numite cvincvenalii) la salariile preoțești a ajuns și în casa magnaților. Mitropolitul Mihali din Blaj și episcopii Cristea (Caransebeș) și Pap (Arad) au protestat contra nedreptății de-a nu se mări tuturor preoților salariile din casa statului, la care contribuim și noi Românii așa de mult. Protestul lor n'a fost luat în samă de ministrul Iancovici, un șovinist tot așa de urgisit, ca și ceilalți ministri barbari Aponi, Zici ș. a.

Tisa ales la Arad. După lupte mari, în cari amenințările și cumpărarea de suflete au jucat rolul cel mai mare, Tisa a fost ales de nou deputat la Arad. Comitetul național hotărîse, ca Românii să nu ia parte la alegere. Câțiva Români ticăloși de-acolo, cari au fost totdeauna în slujba dușmanului, s'au grăbit și acum la gulaș, rachiu și câteva coroane, pe cari li le-au aruncat cortășii lui Tisa.

Declarațiunea Ligei Culturale și presa jidano-maghiară. Frumoasa declarațiune a Ligei Culturale a scos din pepeni pe jidanașii dela gazetele poreclite maghiare din Pesta. Cele scrise în limba lui Arpad varsă cătran și venin și amenință cu toate relele nația română, iar Jidanii dela gazeta „Pester Lloyd“, scrisă nemțește, ca să știe și popoarele europene ce se întâmplă în Ungaria, tăgaduese cu nerușinare, că în Ardeal și Ungaria s'ar fi închis școale românești.

Chiar și lor le e rușine de fărădelegile săvârșite împotriva noastră, altfel n'ar tăgadui!

Deputatul român Simionovici și alianța germano-maghiară-română. În camera (Reichsratul) austriacă, dl Simionovici, deputat român din Bucovina, a ținut o vorbire despre alianța Germanilor cu Maghiarii și Românii din monarhie. A spus, că Germanii și Maghiarii și-ar împlini numai o datorie de recunoștință față de Români, dacă s'ar apropiă de aceștia și i-ar

face aliați adevărați. Durere însă, că Maghiarii, cari din nenorocire stăpănesc acum în Ungaria, au o purtare cât se poate de barbară față de Români, iar Tisa umblă de patru ani cu minciuna unei alianțe maghiaro-române.

O nouă mișelie. Am anunțat deja, că se pregătește o nouă mișelie împotriva națiunii noastre: înființarea unei episcopii greco-orientale maghiare. Gazetele jidano-maghiare vestesc acum, că 61 de parohii gr-or. maghiare (?) cari acum sunt sub episcopi români și sârbi, ar cere înființarea acestei episcopii nouă de maghiarizare. S'au găsit, după cum spune „Gazeta Transilvaniei“ chiar câțiva mișei dintre preoții români, cari nemulțumiți dintr'o cauză sau alta au cerut dela ministri să înființeze cât mai curând episcopia maghiară, căci ei vreau să-și vândă sufletul diavolului.

Consiliul comunal din Brașov, compus în majoritate din Sași a vândut un loc mare comunal ministerului de culte, care va face acolo un teatru maghiar, în care vor juca trupe teatrale jidane și nemțești. De Români s'au ferit ca de foc să pomenească.

Prin aceasta Sașii au ținut de nou să dovedească stăruința lor de-a fi și mai grozavi decât Jidano-Maghiarii, când e vorba de-a-și bate joc de Români. Dar loviturile acestea crude ale Jidano-Maghiarilor se vor întoarce împotriva lor, și încă nu peste mult timp.

O nouă universitate slavă. Ministerul comun — nu jidano-maghiar! — pregătește, spre marea durere a Jidano-Maghiarilor, — înființarea unei universități slave (sârbești) în Saraievo. Prin aceasta se face numai un act de dreptate, căci toate națiunile din monarhia austro-ungară au dreptul să pretindă nu numai școale primare și secundare naționale, ci și universitate națională.

Înființarea universității sârbești din Saraievo arată de nou barbaria ne mai pominită a guvernelor din Pesta, căci pe-când pentru nici două milioane de Bosniai se înființează o universitate națională, noi trei milioane și jumătate de Români nu avem nici cel puțin o școală sătească românească înființată de stat.

Dar va răsări el în curând și soarele nostru!

Cu paloșul. 79

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

Sunt acum silit să vorbesc, urmă el cu mai multă căldură, căci nu pot să te las să crezi că Mihu este un nevrednic, în stare să te pângărească măcar cu gândul. Te iubesc kneghină, cu toată puterea inimii mele, dar cu o iubire fără nădejde și curată. Ești stăpână pe inima și pe mintea mea, ele zi și noapte sunt pline de Dumneta. Ființa Dumitale este pentru ochii mei lumina soarelui, ea este pentru inima mea roua care dă viață floarei uscată de arșița lui Cuptor. De când sunt pe lume n'am gustat fericire mai mare decât cea de care am parte de acum, când întâmplarea ți-o legat vremelnic soarta de mine. De atunci mi s'o tot

părut că porțile raiului sunt deschise pentru mine, și ochii mei nu se satură privind la Dumneta. Dar nici odată, nici măcar prin gând, eu cutezătorul, a cărui chemare pe lume este să cutez orice, eu îndrăznețul pentru care toate au fost cu puțință, n'am năzuit să nădăjduiesc că, odată, ai putea să fii pentru mine altceva decât o icoană a tot ce este mai frumos și mai ales în lume, căci am măsurat prăpastia ce ne desparte pe amândoi; știu cât de departe ești de mine prin naștere, prin stare, prin creștere, prin nume. Eu sunt un fărțat, ce mila unui călugăr l'o cules de pe drumuri; soarta o făcut din mine un haiduc în primejdie de a-și găsi, în orice cias, sfârșitul prin ștreang sau pe roată! Haiduc numai cu numele, căci nici odată brațul meu n'o vărsat sânge nevinovat și, adesea, al meu o curs în apărarea nevinovății. Haiduc cu numele, căci am luat numai dela bogații nedrepti și nu este sărac căruia să nu-i fi dat. Da, haiduc cu numele, pe când în adevăr sunt numai un oștean ce se luptă pentru desrobirea

neamului său. Știu că la iubirea Dumitale nu pot să mă gândesc deși, kneghină, numai pentru a auzi acest cuvânt din gura Dumitale, n'ar fi pentru mine sarcină prea grea de îndeplinit.

Pentru aceste cuvinte m'aș simți în stare să-ți cuceresc, eu singur, o țară după ce voiu dezrobi pe a mea, și să te așez crăiasă pe scaunul acelei țări cucerite. Ți-aș aduce roabe, ca să te slujască, fete de crai și de împărați și ți-aș pune la picioare comorile lumii întregi. Și după ce ți-ar cădea de pe buze cuvintele dorite, să fii supus la caznele cele mai grozave, ce călăul cel mai iscusit ar fi în stare să le iscodească, lasă de mi-ar scoate măcar un singur țipet de durere, lasă de ar pieri surâsul de pe buzele mele. Fericirea de a fi auzit că mă iubești nu m'ar îngădui să simt durerea și aș muri fără a avea cunoștință de chinurile mele. Dar eu îți cer numai un cuvânt de iertare; te rog, spune-l, kneghină, fă-mi parte de orice cămă afară de aceea a mahnirii Dumitale.

Alegerea dela Dicio-Sân-Martin. La Dicio-Sân-Martin a fost reales deputat cu unanimitate (de Jidani, Sași, Maghiari și Armeni) Șandor Ianoș. Înainte de alegere Călușiu, care era *președintele clubului național român* și încă câțiva slabi slugarnici au iluminat ferestrele de bucurie, că vine iară Șandor. Ticăloșia aceasta ne mai pomenită a umplut de scârbă pe toți Români, mai ales, că bravii nostri Români din comitatul Târnava-mică n'au putut fi prinși nici la alegerea trecută în mrejiile dușmanilor nostri. Comitetul național al acestui comitat și-a dat demisia, ca să scape de vânzătorii de neam și să se aleagă unul nou fără aceștia.

Vărsări de sânge în Fiume. Încăpătânarea lui Tisa de-a disolva consiliul comunal din Fiume și de-a trimite acolo poliție maghiară, a produs o adevărată revoltă între Italienii de-acolo. Când au sosit poliștii maghiari, mai multe mii i-au întimpinat cu fluerături și amenințări. Poliția orașului a sărit întru apărarea poliștilor venetici întrebunțând armele și răbind mulți demonstranți.

Așa dragoste față de tot ce face guvernul din Pesta mai rar!

Singura mântuire a Austriei. Marele nostru luptător național, dl A. C. Popovici a ținut în Viena o conferință, în care arătând starea nenorocită a națiunilor din monarhie dovedește, că singura scăpare a ei de veșnicile lupte lăuntrice e *desființarea dualismului și autonomia națională a fiecărei națiuni*, nu cum e acum în Ungaria, unde o singură națiune, cea jidano-maghiară, care a încălecat pe celelalte națiuni și le asuprește în mod hunic.

Răsplată ungurească. În Bistrița s'a aranjat în una din Duminecile trecute o petrecere populară, venitul căreia e hotărât pentru înființarea unui spital de ofticoși. Căpetenia aranjatorilor era însuși prefectul (comitele) județului Bistrița-Năsăud. Români încă au ajutat din răspuțeri la reușită. Mulțumita a fost hunică: nici muzica militară, nici tariful de lăutari țigani n'a cântat un singur cântec românesc.

O nouă dovadă, că Români se batjocoresc ei pe ei, când se amestecă cu străinii în viața socială.

Ileana își venise în fire, brațele le lăsase în jos, spaima de care fusese cuprinsă pierise pentru a face, cu încetul, loc în inima ei, unei simțiri de nemărginită fericire la auzul cuvintelor de iubire pătimașă ce le rostea Mihule.

O iubea! El, acel voinic, care de două ori, când cinstea și viitorul ei erau în primejdie, îi apăruse pentru a o mântui. Acel viteaz vestit despre a cărui fapte strălucite o lume întreagă vorbea, o iubea pe dânsa! Ea era stăpână pe inima și pe mintea lui și el nu cuteză să nădăjduiască iubirea ei. El care o scăpase de robie și de necinste prin o minune de îndrăzneală și de agerime! El un haiduc. El apărătorul întregii săracimi a țării și apărătorul tuturor celor mici și slabi! Și el o iubise dela întâia lor întâlnire.

Mihule care aștepta răspunsul ei, tot în genunchi, mai zise odată cu glasul rugător:

— Iartă-mă, kneghină.

Atunce Ileana făcu un pas spre el și

Impărate, fă dreptate! Scotus Viator — cine nu cunoaște numele acestui Englez vrednic — a scris acum doi ani o carte englească despre Slavii dela meazăzi. Acum a publicat-o și în limba germană, mai adăogându-i câteva capitole. Într'unul din capitolele cele nouă zice: *Austria trebuie să se grăbească să facă dreptate Croaților și să libereze naționalitățile din jugul oligarhiei ungurești. Dacă Austro-Ungaria a cerut să fie împărțită Peninzula-Balcanică după drepturile, ce trebuie să le aibă fiecare naționalitate, tot așa trebuie să lucreze și acasă, făcând dreptate Românilor, Rutenilor, Sârbilor, Croaților, Slovacilor și Germanilor*) din Ungaria.*

Ministrul de școale președintele unei societăți de spionaj necinstit. În Pesta s'a înființat o reuniune maghiară „pentru cultura poporului”. Scopul ei e înființarea de școale de maghiarizare printre națiunile nemaghiare, apoi se zice în anunț: *membri reuniunii vor fi straja intereselor maghiare și îndatăce vor vedea vre-o mișcare antimaghiară, care să dea de bănuț, vor da de știre la Pesta, ca să se facă pașii trebuincioși.*

E deci vorba de o spurcată tovarășie de spioni, cari de sigur își vor umplea, prin minciunile lor, buzunarele cu bani din visteria statului.

Și la o astfel de băltoacă de gunoiu primește ministrul școalelor să fie președinte!

Vești bune pentru Basarabia. Sfatul împărătesc al Rusiei ținând la 21 Maiu o ședință, a hotărât, că *în școlile acelea care le-or face unii oameni sau poporul singur, — sunt slobozi să învețe fiecare pe limba lui.* Așa ne vestește gazeta românească *Glasul Basarabiei* din Chișineul Basarabiei.

În Chișinău a apărut acum de curând revista românească *Cuvânt moldovenesc* pentru literatură și știința practică. Li dorim izbândă deplină pentru luminarea națională a fraților noștri moldoveni din Basarabia.

Fiumanii bravi. Consiliul comunal (reprezentanța) din Fiume a dat afară din slujbă pe căpitanul de poliție Derenciu, un maghiar scârbos. Guvernatorul Fiumei n'a vrut să aprobe hotărîrea consiliului. Aceasta a ținut o ședință, în care un membru

*) Adecă Șvabilor, căci Sașii ajută pe asupritorii națiunilor nemaghiare.

punându-i, încet mâna pe umăr, îi zise cu glasul ei duios:

— Scoală.

Dar Mihule răspunse:

— Nu mă voiu sculă până ce nu mă vei iertă.

— Scoală, zise fata și în glasul ei era o rugăminte.

Mihule se sculă în picioare.

— Mă ierți? mai întrebă el.

— Dar oare, zise ea după o scurtă tăcere, cuvintele ieșindu-i cu greu din gură și fiind rostite cu un tremur, cum poate să încapă dela mine vorba de iertare cătră acele, de două ori cu primejdia zilelor lui, mi-a scăpat cinstea și viața? Cătră omul cel mai viteaz, cel mai mărinimos din lume, cătră acel...

Glasul i se oprî dar, deodată, împinsă de o putere necunoscută, adăogi cu patimă:

— Cătră acele îmi este mai drag decât orice pe lume.

De abia scăpase aceste cuvinte din

a zis, că nu numai slujbașii, dar și gazetele și gazetarii jidano-maghiari trebuie măturați din Fiume, căci toți slujesc scopului mârșav de maghiarizare. Iar medicul primar al orașului a zis: *cultura maghiară e cea mai joasă și tocmai aceasta nație ungurească lipsită de cultură vrea să apese cultura de veacuri a Italienilor?*

Bravo Fiumani!

Lupta pentru desrobire.

După strălucitul congres al Ligii Culturale, ținut la Peatra-Neamț și unde s'a vestit declarațiunea publicată și de noi, a urmat meetingul (marea adunare) din București.

Din cele vorbite în acest meeting s'au desprins următoarele constatări întemeiate în celece ne arată istoria neamului nostru:

Austro-Ungaria a fost totdeauna dușmana întregului neam românesc, prin urmare România, unde se adăpostește numai o parte a neamului românesc, nu poate fi alături cu acest stat.

Toți Români, atât aici în Austro-Ungaria, cât și în România trebuie să fie pătrunși tot mai mult, că trebuie să jertfească și să se jertfească, cum a făcut părintele *Murășanu* din *Moștinul-mic* și țărani neînfricați de-acolo.

Nu mai e vreme de tratative (consfătuiri) de pace, căci numai lași sau mișei pot fi Români, cari le încearcă. Între noi și guvernele din Pesta până la Viena mai poate fi vorba numai de *putere*. Cu puterea brută ne-au subjugat, cu putere brută va trebui să ne desrobim.

Ne pare rău, că nu putem reproduce pe întregul vorbirile ținute la meetingul din București, ca să vadă lumea românească de pe pământul ingrașat cu sângele și sudorile neamului românesc din Ardeal și Țara Ungurească convingerea tare a *țărurilor* Românilor de-a lupta fără preget pentru desrobire.

Ceice au vorbit de data aceasta sunt o garanție, că nu e vorba numai de un protest prin vorbe, ci de pregătirea pentru a pași la fapte.

Dl *Bogdan-Duică*, secretarul general al Ligii, face istoricul ținutei celei nouă a conducătorilor maghiari față de Români. Aponi și toți asociații lui au lucrat din răspuțeri, ca România să nu se aleagă cu vre-o întărire de pe urma celor întâmplare în Peninzula-Balcanică. Ei spun, că Ungaria

gură și își ascunsese fața cu mâinile, spăriată și rușinată de mărturisirea făcută.

— O Doamne! strigă Mihule, căzând în genunchi înaintea ei, îți mulțămesc, mi-ai dat ceace n'aș fi îndrăznit să visez: mi-ai hărăzit iubirea Ilenei! Te rog, mai spune-mi odată acele cuvinte ca să fiu incredințat că nu visez, că nu sunt prada unei vrăji, că am auzit bine că mă iubești.

În glasul lui era o rugăminte fierbinte unită cu o patimă puternică care învinsesă simțirea de rușine ce pusese stăpânire pe Ileana. Luă mâinile dela față și răspunse cu hotărâre:

— Da, te iubesc! și de astădată mărturisirea îi părî dulce.

Mihule luă mâinile ei în mâinile lui și le acoperî cu sărutări. Ileana nu se mai împotriva, dar văzând că rămâne în genunchi, se încearcă cu slabele ei puteri să-l ridice, zicându-i:

— Scoală, nu se cade ca mântuitorul să steie în genunchi dinaintea mântuitorului, scoală, te rog.

are trebuință de pace, pentru că numai atunci nemeșimea maghiară jidănită își poate împlăni visul ei: maghiarizarea cu forța brută (puterea tâlhărească) a Românilor. Aceștia însă nu mai vreau pace, nu mai vreau să fie socotiți oamenii bunei rânduieli. În gazetele din Transilvania se spune pe față, că timpurile cer acum mai multă răsfrătire sufletească, cer agitație, și nu liniște. Gazetele din Bucovina spun, că a sosit momentul de-a întrebuiți mijloacele cele mari, pentru că credința noastră dovedită de veacuri față de monarhie nu ne-a fost răsplătită niciodată. Românii nu au nici un folos sprijinindu-se pe ideea de stat. Singurul lor sprijin poate fi numai ideea curat națională românească. Celece se întâmplă în Ungaria, nu poate să-i împingă pe Români decât pe calea cea roșie a popoarelor, la revoluție, după cum arată părintele Lucaci în scrisoarea publicată în „Românul“.

România, ca stat, e datoare să iese în băgare de seamă aceasta ținută a Românilor din Austro-Ungaria și să ne călăuzim pașii noștri după ei. Poporul de-acolo, simte ca și scriitorii lui.

Sunt patru milioane de Români aduși la marginea desperării. Ce trebuie să facem noi, când ei spun, cu sinceritate, că nu le-a mai rămas decât gârta roșie, gârta de sânge? Nu putem sta nepăsători, căci aceasta e o primejdie și pentru România. De aceea chestiunea națională trebuie discutată în camera (dieta) din București și ca și Românii de dincolo, trebuie să facă și cei din România fapte de energie.

Dl general Stoica, ca și dl inginer Clobanu, fecior de țaran din Gorjului Oltenesc, și dl Gh. Dragu arată amănunțit prigonirile barbare, la cari suntem supuși Românii din Austro-Ungaria și protestează cu energie împotriva oricărei alianțe a României cu acest stat atât de nerecunoscător față de națiunea română.

Vorbește apoi dl Nicolae Iorga, apostolul neamului nostru, care atâta samântă a sămănat. Iată ce a spus: Imprejurul nostru se petrec fapte. După atâta vorbarie de zeci de ani a sosit și pentru noi vremea faptelor. Domnește la noi o nepăsare surăzătoare în contrast cu clipele îngrijitoare prin cari trecem. Sunt mulți la noi, cari trăind printre noi, nu simt nimic pentru țară și neam. (Aplauze). În aceste mo-

mente grele, Austro-Ungaria nu-și caută decât interesele ei... (O voce: Jos Austria!)

Dl Iorga: Să nu strigăm jos Austria, ci: jos păcatele noastre, jos nepăsarea, sus România! (Aplauze). Politica de prietenie cu cei mari e nenorocită pentru noi, — o spuneam acum cinci ani. E trebuincioasă prietenia cu cei mici, pentru că sprijinindu-ne unii pe alții, să ne facem puternici. Prietenia cu cei mari e politica de slugărnice. Ea nu ne aduce nici un folos, pentru că Austria nu ne poate servi. Nici ură, — după cum foarte bine s'a spus — nu trebuie să avem pentru nimeni. Suntem 13—14 milioane de Români și asămănarea nu trebuie să o facem pe temeiul teritoriilor câștigate acum de Sârbi și Bulgari, ci între pământul lor de drept al atâtor milioane de Români. (Aplauze).

Nu dușmănim pe Austria, dar nu putem merge alături de oarece tot viitorul României e ținut în loc de tot trecutul Austriei, de tot trecutul Ungariei.

Numai nouă, blestemați de osânda nemerniciei noastre, să nu ne fie permis a nădăjdui, ceea ce alții au îndeplinit? Dacă România e chemată să rămână ceea ce e acum, atunci păcat că s'a întemeiat România. (Aplauze).

Aceasta nu trebuie înțeles ca o călcare a legăturilor politice, scrise sau nescrise. Noi nu vorbim pentru mâne, ci pentru viitorul nostru întreg.

O parte din credincioșii români de dincolo, au fost smulși de sub păstoria mitropoliei din Blaj spre a fi dați pe mâna unui episcop maghiar. Trebuie s'o spunem că dacă Românii din Ardeal sunt în starea de acum, *vina de sigur e și a dușmanilor lor, dar și a lor înșiși*. Ei nu trebuiau să părăsească o clipă dreptul lor întreg: așa trăește o națiune. Și dacă cei de sus acolo n'au înțeles-o, au înțeles-o țărani, cari s'au împotrivit cu tărie încercării de-ale răpi limba. Ei stau acum în temniți. *Preotul Murășanu e acum cel mai mare om politic a lor.**) Dacă toți ar fi pătrunși ca acest preot de lipsa jertfei, Românii de dincolo ar fi avut acum o altă stare. Și de unirea strânsă între noi și ei, s'ar sfărâma toată dușmănia inamicilor noștri la olaltă. (A-

*) Sala întrunghă izbucnește în aplauze violente la adresa părintelui Murășanu și a țaranelor bravi din Sătmar.

plauze). Nu ură contra dușmanului, ci iubire între noi. Să nu primim mila nimănu, ci noi să ne apărăm dreptul nostru până la moarte.

Dând credinței noastre puterea unui izvor înviorat pentru neamul întreg, vom pregăti începutul biruinței noastre. Să arătăm că vrednicia noastră nu stă mai prejos decât a celor din prejurul nostru. Să dăm fiecare obolul pentru Ligă. Să facem jertfa cea mare. Să dea cei bogați, pentru tezaurul de milioane pe care Liga trebuie să-l strângă. (Aplauze).

Propaganda culturală poate înlocui școala. Fiecare din Românii de dincolo poate fi o școală vie. Cuvântul de credință națională trebuie trimis acolo în paginile sfinte ale cărților.

Să fim oameni și să căutăm a întemeia o națiune care să se poată aduna, prin toate silințele sufletului său, sub acelaș steag. (Aplauze prelungite).

În urma propunerii dlui Virgil Arion se declară ca hotărâre „Declarațiunea“ împărțită în sală.

Între Unguri și Români,—adaogă domniașă, — nu vor mai fi de acum decât raporturi de forță. Nu mai poate fi vorba de împăcare între stăpân și rob.

Faceți deci, ca mai întâi, să stabiliți aci egalitatea pe care o cereți acolo. E de lipsă ca și din viața noastră socială să se șteargă unele neegalități.

Am dat numai pe scurt cele spuse în meetingul Ligei, pentru că cetitorii să-și poată face o idee, fie și palidă, despre ceea ce se gândește în România.

Noi cei de-aci, cari ne găsim în toiul celei mai ferbinți lupte pentru cultura noastră națională, cetind despre celece se lucrează în România, să nu uităm un singur moment, că *unitatea culturală a tuturor Românilor, fără deosebire de grație politică*, e stâncă, de care se vor frânge valurile urâte ale șovinismului asupra noastră. Până când sufletul nostru nu se va pângări de cultura mincinoasă a dușmanului, până când nu vom încetă nici un moment lupta pentru curățenia națională a sufletului nostru, dușmanul nu va birui. Și vremea nu e departe, când el se va svârcoli la picioarele noastre, ale celorce suntem stăpânii de drept ai acestui pământ.

— Mântuitorul ești Dumneț, zise Mihule sculându-se, căci iubirea unui inger nu poate să fie decât mântuitoare. Și ce aș putea face eu oare să mă arăt vrednic de această iubire?

— O dragul meu, zise Heana făcând un pas spre el și punând mâna dreaptă pe umărul stâng a lui Mihule, bun, viteaz, mărimos cum ești, care este oare iubirea vrednică de Dumneț? Oarecare împărăteasă n'ar fi fericită s'o îngădui să te iubească și să știe că în această inimă este un loc ales pentru dânsa. Și fata răzămă capul pe pieptul lui Mihule, iar el o sărută întâi pe frunte, pe urmă pe amândoi ochii și, în sfârșit, îmbărbătându-se, lipi buzele lui pe buzele ei.

Ea răspunse desmierdării și la această lungă sărutare luă parte, nu numai buzele dar și inimile lor, aprinse de aceeași iubire fierbinte, tânără și curată.

Și în acea fundătură îngustă și întunecoasă din fundul codrilor, în fața copacilor urieși ce de abia lăsau să se vadă pe-

teci din bolta cerului, uitând primejdia grozavă din care de abia ieșise, Păunașul Codrilor și kneghina Heana se legară să împartă pe viața zilele bune și zilele rele. Șezând lângă foc, el cu brațul împrejurul mijlocului ei, ea cu capul răzămă pe umărul lui, își cântară lungul cântec al iubirii tinere și curate, cântec vechiu cât lumea dar vecinic tânăr și vecinic dulce pentru acel ce-l ascultă ca și pentru acel ce-l cântă.

Mihule era îngrijit de chipul, în care era să fie primită de kneazul Balos, mărturisirea fetei lui. Îl știă mândru de numele lui străvechiu, de bogăția, de cinstea lui, dârj și îndărătnic și nu-și ascundeă teama, că kneazul se va opune la căsătoria singurei lui fete, floarea frumuseții moldovene, cu un fârtat fără avere, cu un căpitan de haiduci. Știă că era lucru ușor să se dovedească kneazului că acel căpitan de haiduci aveă inimă și mâni mai curate decât mulți viteji vestiți slujind prin oștile străine ce i-ar fi primit de gineri cu bucurie, dar numele de fost căpitan de haiduci tot

era să apese asupra întregii lui vieți, răsplată amară pentru că se jertfise, trup și suflet, izbânzii pricinii românești.

Dar Heana era incredințată, că kneazul nu va face nici o greutate. Ea privea pe Mihule cu ochii iubirii: pentru dânsa el era cinstea, mărinimia, puterea și vitejia întrupate într'un trup de zeu și nu-i putea trece prin minte ca cineva și, mai ales, tatăl ei, cuminte și iubitor cum îl știă, să poată privi pe Mihule altfel decât cum îl privea ea, dupăce, pentru a doua oară, o scăpase de pierire.

— O femeie, o țară, un nume, zise ea, se cuceresc numai odată, pe când pe mine m'ai cucerit de două ori. Ești de două ori stăpân pe mine! Cine oare ar putea să-și tăgăduiască un drept de stăpânire dobândit într'acest chip?

Trecuse de miezul nopții când Mihule își aduse aminte că mai aveau o cale lungă de străbătut și că dacă pentru el câteva nopți fără somn erau un lucru fără seamă, gingașa ființă, pentru a cărei fericire era-

Știri politice din străinătate

Când s'au vestit cele dintâi învingeri ale aliaților balcanici, aproape toate gazetele din lume și-au exprimat (spus) bucuria, că în sfârșit, liberându-se Macedonia, — căci de asta eră vorba, — vor încetă veșnicile frecări între statele din Balcani și vor încetă îndeosebi crimele nemai pomenite, cari de vre-o zece ani incoace se săvârșiau cu o barbarie sălbatică de Bulgari, Greci, Turci, Sârbi și Albanezi unii în contra altora. Slăbiciunea nemaipomenită a Turciei sfâșiata de lupte lăuntrice a avut drept urmare, că aliații au cucerit ținuturi întinse, cum nu se așteptase.

În deosebi Bulgaria a cuprins Tracia, de care nici nu fusese vorba în tratatul de alianță. Ocupată cu luptele dela Adrianopol și Ceatalgea, unde în sfârșit au găsit o împotrivire vitejească din partea Turcilor, armata bulgară n'a mai putut da ajutor Serbiei în Macedonia apuseană, cum fusese vorba în tratatul de alianță. Pe de altă parte Austria, ajutată la urmă și de celelalte Puteri, s'a împotrivit ca Serbia să cucerească Albania de meazănoapte pentru ca să poată ajunge la Marea-Adriatică.

Întâmplările acestea au fost cauza, de Serbia ajutată de Grecia s'a socotit delegată de-a se mai țineă întru toate de condițiunile statorite în tratat, așa că abia se încheiasse pacea cu Turcii, și aliații au început să se gândească la un nou războiu, dar acum între ei.

Serbia adevă cere să-i rămână ei Macedonia apuseană cu orașele Monastir, Ohrida, Dibra și Veles (Cöprülü), pe cari ea le-a cucerit și pe cari vrea să le păstreze în schimbul Albaniei de meazănoapte. Dacă foștii aliați, îndeosebi Bulgaria, nu și-ar fi pierdut capul îmbătați fiind de biruințele lor, împăcarea ar fi trebuit să urmeze îndată, căci e vorba de un ținut de vre-o zece mii de chilometri pătrați, în care abia dacă sunt vre-o cincisute de mii de locuitori, între cari sunt Turci, Albanezi, Români și Slavi (Bulgari sau Sârbi). Numărul acestor din urmă nu poate să treacă cu mult peste două sute de mii. Și pentru aceștia Bulgaria și Serbia au început să se încaere, amenințând de nou pacea Europei și silind lumea să-și întoarcă cu neplăcere privirea dela statele eri atât de laudate pentru vitejia armatelor lor.

La granița bulgaro-sârbă s'au dat lupte sângeroase, fără ca războiul să se fi

declarat în toată forma. În Macedonia bande de Bulgari înarmați mai ales cu bombe atacă trupe sârbești. Pe de altă parte, armata bulgară e bântuită de revolte. Mulți soldați rezerviști, cari de nouă luni nu și-au mai văzut familia, soțiile și copiii, cari mereu primiau știri, că iubiții lor de-acasă mor de foame, s'au revoltat și și-au omorât chiar ofițerii. Unii declară, că nu vreau să lupte contra Sârbilor, frații lor, cari i-au ajutat la Adrianopol, alții cereau să se înceapă odată războiul, ca să-l isprăvească mai iute și să meargă apoi acasă. În România au dezertat o mulțime de soldați bulgari, chiar și câte un ofițer, cari spun, că nu mai pot suferi chinurile foamei și ale boalelor. În o parte a armatei bulgare mai bântuie și holera. Bulgarii au concentrat de data aceasta și pe Turcii din Bulgaria, cari n'au făcut nici odată serviciul militar. Turcii aceștia dezertează cu sutele peste Dunăre, căutând scăpare de moartea sigură în România.

După tratatul dintre aliați, în caz de neînțelegere Tarul Rusiei avea să-i împace, dar acum nici Bulgaria, nici Serbia nu vreau să primească hotărîrea Tarului, fără a fi mai înainte asigurate, că li se vor lua în samă cererile lor. Ba Bulgarii a cerut chiar o nouă conferință a celor șase Puteri-Mari.

Rusia s'a dat de partea Serbiei, căreia i-a trimis mereu munițiuni și cai pentru armată. Ca să silească pe Bulgaria la pace, a dat ordin, ca flota rusească din Marea-Neagră să plece spre porturile bulgare.

Se crede însă, că pacea va fi asigurată și asta din cauza ținutei României. Guvernul român a înștiințat guvernele Mariilor-Puteri, precum și pe cel din Sofia, că în caz de războiu între aliați, armata română încă va lua parte. Toate pregătirile erau făcute în România pentru mobilizare, ba Sâmbăta trecută la căile ferate din România se oprise primirea de mărfuri, căci toate vagoanele erau oprite pentru transportul soldaților spre Dunăre. Regele, care eră să plece la Sinaia, a rămas tot în București. Aceste pregătiri se vede, că au cuminșit încâtva pe cei de peste Dunăre, căci în momentul când scriem aceste rânduri sunt încă nadejdi de pace.

Ținuta hotărîtă a României a supărat guvernele din Viena și din Pesta. Mai ales guvernul din Pesta ar vrea, ca Serbia să fie cât se poate de slabă, pentru ca să nu poată ajuta pe Sârbi din Ungaria în lupta lor contra asupririi barbare a administra-

ției aziatice dela noi. Din aceeaș cauză ar vrea o Bulgaria cât mai mare, care să amenințe mereu România, pentru ca aceasta să nu se poată interesa de soarta noastră, a Românilor din Ardeal, Ungaria și Bucovina. Gazetele jidano-maghiare din Pesta și cele din Viena au și început să strige, că România e pe cale să se alieze cu Rusia împotriva Austro-Ungariei. Din partea Românilor li se răspunde, că nu e vorba de o alianță cu Rusia, dar nici alianța cu Austro-Ungaria, unde Românii sunt prigoși în mod barbar, nu poate să însemneze, că România e sluga Austro-Ungariei.

Nouă ne pare bine de ținuta bărbătească a României, căci în modul acesta și lupta noastră de-aici pentru câștigarea sfintelor noastre drepturi e mai sigură de izbândă.

Ce scriu alte gazete?

„Neamul Românesc“ (Vălenii-de-munte). Bulgaria stă gata să se încaere cu Serbia ajutată de Grecia. Se cere din Sofia îndeplinirea fără discuție (fără vorbă multă) și fără zăbavă a tratatului (contractului), secret până ieri, prin care i se lăsa ei Macedonia, iar Sârbi, care o ocupă, declară, că n'o vor părăsi cu nici un preț, pentru că au dat mai mult decât se prevedea (spunea) în tratat și n'au primit, la rândul lor, nici un ajutor.

Tarul a intervenit (s'a întrepus) cu un ucaz (poruncă) de pace, cum nu se întâlnește în legăturile dintre statele independente, oricât de mare ar fi unul și oricât de încrecați ar fi ceilalți, mult mai mici.

Dar Slavii de peste Dunăre au numai ce li se cuvine. În loc să păstreze, ca bunul cel mai prețios, alianța cu atâta greutate dusă la bun capăt și consfințită prin biruință, — în loc să se gândească la autonomia internațională a pământurilor, pentru cari se ceartă, în loc să cheme prin mărinimia, ușoară biruitorilor, Turcia la o trainică prietenie și să ajute România, printr'o atitudine (purtare) potrivită și prin concesiuni înțelepte, a se desface din itele meșesugit țesute ale vechii intrigi austro-ungare, — Bulgaria, Serbia, Grecia își ascut din nou săbiile pentru a se spinteca una pe alta. Ce poate fi mai năval, decât întoarcerea pe acest drum de dușmănie balcanice a celor două influențe nefaste (nenorocitoare), care și până acum au făcut atâta rău popoarelor dela Sudul Dunării: a Austriei exploataoare și a poruncitoarei Rusii?

Din partea noastră (a României) e împede pentru oricine, că o singură ținută putem avea: a împiedeca, fie și cu armele, ca Serbia să fie zdrobită. Bulgaria vrea s'o facă pentru a mulțumi Viena, căreia însași existența Serbiei, gata de luptă pentru Bosnia și Herțegovina, îi e un spin în ochi. Dar tocmai pentru a face ca Serbia să-și poată îndeplini în viitor misiunea națională, asemenea cu aceea, care ne așteaptă peste Carpați, suntem datori a interveni. Data aceasta se poate spune cu drept cuvânt, că peste Dunăre se discută chestia Ardealului. Nu putem avea deocamdată o confederație balcanică cu noi în frunte, — ei bine, să nu avem măcar ca singură putere hotărâtoare o Bulgaria prietenă cu Austria și înteițită de Austria, care o va ajuta din răspuțeri să crească împotriva noastră.

Nicolae Iorga.

hotărât să-și întrebuițeze viața, era nedepinsă cu drumurile lungi pe jos și avea neapărată trebuință de odihnă.

Aduse câteva brațe de frunze uscate și, așezându-le cu îngrijire pe pământ, așternu sumanul peste ele și așeză gluga ca căpătâiu.

Dupăce Ileana se întinse pe acest pat de vânător, el o acoperi cu mantaua ei și dându-i încă un lung sărut, voi să se depărteze.

— Dar unde și pe ce ai să dormi? întrebă ea.

— Fii fără grijă, zise Mihai zâmbind, voiu petrece o noapte mai dulce decât cele mai dulci ce le-am petrecut până astăzi.

— Dar unde și cum? mai întrebă ea.

— Am să veghez răspuse el. De multe ori vegheat-am până astăzi; sarcini mari și scumpe au fost încredințate neadormirii mele, dar nici odată n'am păzit încă o sarcină atât de dulce și atât de scumpă și nici o veghiare încă nu mi-a pricinuit a-

tâta fericire. Dormi, iubito, și lasă pe Mihai să vegheze și să te privească dormind.

Ileana adormi surizând, iar Mihai, răzământându-se cu spinarea de plop, rămase în picioare cu arcul în mâna stângă și cu dreapta pe coada securii. Ochii lui strălucitori, când se opreau pe fața dulce a Ileanei adormite și când dădeau o roată de jur împrejur, cercetând întunerecul pentru a se încredința că nu o amenință nici o primejdie.

Ciasurile nopții trecură, par'car fi fost numai o clipală. Soarele răsărea când, părăsind plopul, Mihai dupăce 'și spălă obrazul și mâinile la pârâu și 'și pieptenă părul cu un pieptene de lemn ce-l scoase din chimir, îngenunchiă lângă Ileana și o trezi cu o sărutare a cărei răspuns nu întârziă.

Fata își răcori și ea mâinile și obrazul la șipot și își pieptenă părul negru și greu cu pieptenul lui Mihai. (Va urma).

Cetește — și învață!

Cetește și învață,
Ce-i bun și de folos.
Cetește și învață,
Strângând sânguincios

Merinde sufletească
Din cărți și din foi iară,
Precum albina strânge
Din flori miere și ciară:

Și cum albina mică,
Nu ține pentru sine
Ce strânge, ci dă altui,
Fă și tu ca ea, — bine.

Imparte 'nvățătura
Cu cel neinvățat
Și n'ascunde talantul,
Ce Dumnezeu ți-a dat.

Petrea Dascălul.

Nenorocire pe calea ferată.

— Vezi chipul mai jos. —

Lângă Preni pe linia dintre Mostar și Seraieva, în Bosnia, s'a prăbușit o stâncă peste calea ferată la un pod tocmai când trecea un tren. Locomotiva a deraiat (sărit din șini) și rupând podul a căzut în apa riului Narenta, împreună cu două vagoane. Focarul trenului, tată la opt copii, și un funcționar financiar au fost omoriți, două persoane au fost rănite greu, mai multe ușor. — Paguba căii ferate e de peste o sută de mii de coroane. — Chipul de jos e făcut după un desen la fața locului și arată prăbușirea stâncei dimpreună cu locomotiva și vagoanele, cari au căzut în Narenta. În colțul de sus din stânga, se vede cum se prăbușise stânca peste șini, înaintea podului.

Poezii populare.

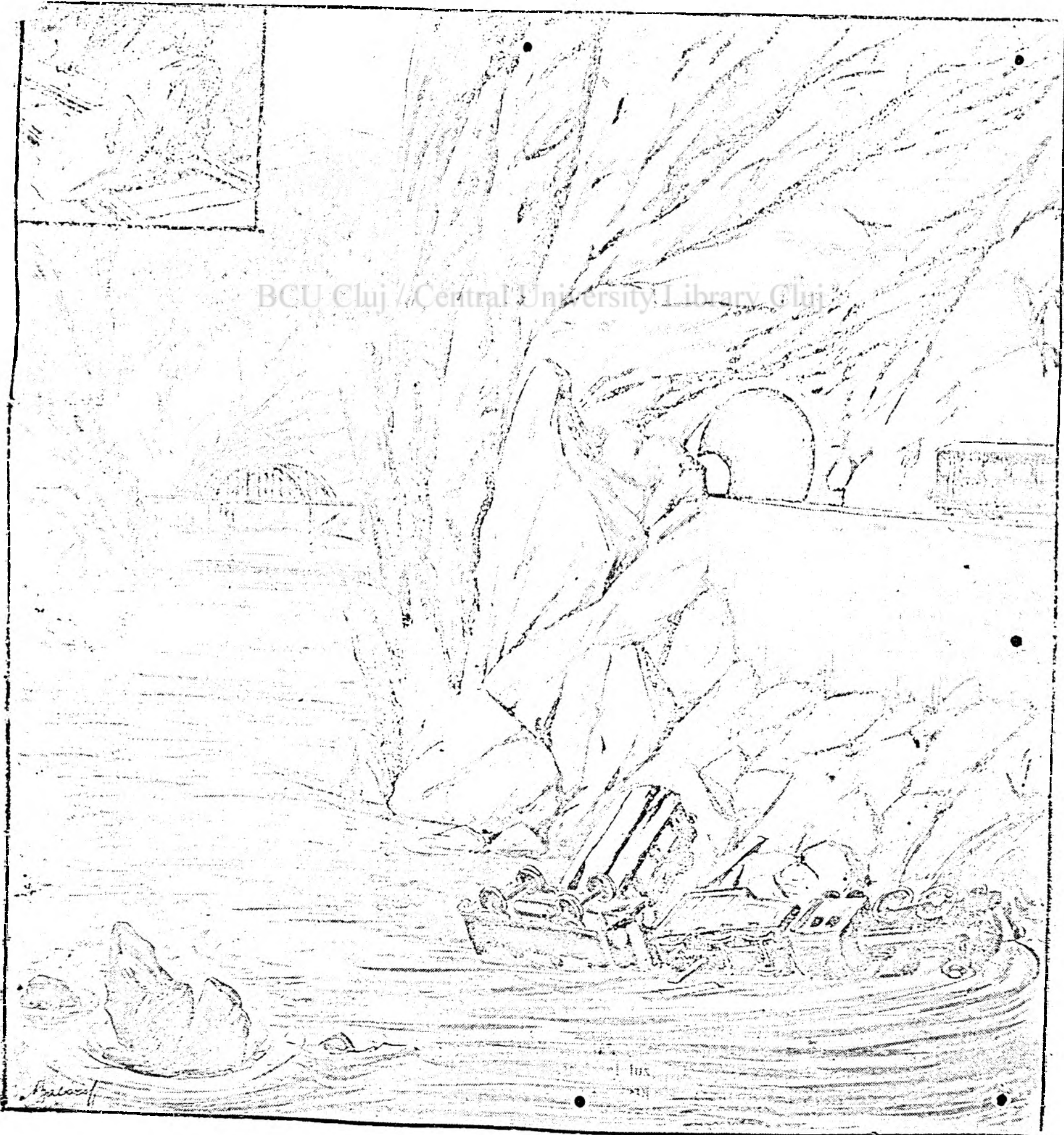
Din Ibănești.

Foaie verde de lemn gros,
Nevestele 'n satul nost
Toate umblă fără rost.
Că să uită 'n ochii tăi
Ca găscă la puii săi.
Stau în sărbători la joc,
Parcă n'au bărbați de loc.
Frunză verde prin nuele
Pe bărbați i-au prostit ele.
Că pe ei i-au amețit
Cu rachiul otrăvit.
Seara dupăce-a 'nserat
O iau trei-patru prin sat.

Foaie verde leuștian,
Culeasă de-un Ibăștian,
De Florian Todoran.

Nenorocire pe calea ferată.

— Vezi descrierea chipului sus. —

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 3 Iulie n.

Cătră abonați.

Cu numărul 26 al Foi se împlinește abonamentul aceluia, cari au plătit numai pe prima jumătate a anului. De aceea am pus mandate în foile acestor abonați, iar prin aceste rânduri îi rugăm ca să trimită de grabă prețul foi și pe jumătatea a doua a anului, altcum în curând vom fi siliți a opri foaia.

Având în vedere prețul foi, care, — în asemănare cu mărimea ei, — e o nimica toată, ne rugăm de vechii nostri abonați, ca să o plătească și pe mai departe cu toții. Știm că în anul acesta e o mare lipsă de bani peste tot locul. Dar nu trebuie să trecem cu vederea, că cele 2 cor. 20 bani unde îl ajunge pe om acolo îl și lasă, fiindcă aceasta sumă e cât se poate de mică.

Pe de altă parte, în timpul de față se petrec lucruri mari în toate țările din jurul nostru. Trăim timpuri, în cari se pot întâmpla fapte mari de azi până mâine. De la desfășurarea acestor lucruri atârână în mare măsură și viitorul neamului românesc. De aceea avem datorința sfântă a urmări cu grije, a ne interesa și a ceti despre toate cele ce se petrec în jurul nostru. Altcum — prin neștiință — ne săpăm noi înșine groapa.

Un mijloc bun de învățatură avem în foile noastre românești, — dintre cari „Foaia Poporului“ e cea mai veche, mai bogată în cuprins și totuși cea mai ieftină foaie pentru popor! Abonați-o deci cu toții și indemnati fiecare încă pe câte un prieten sau doi ca și ei să o aboneze. Pe lângă munca zilei, în ciasurile de seara și de sărbătoare căutați a vă înmulți cunoștințele, cetind foi și cărți bune! Lăsați la o parte cărcimele și clevețirile fără rost despre cutare vecin sau cunoscut! Indemnați-Vă unul pe altul, frați Români, la știință și învățatură tot mai multă, pentru că altcum rămânem în coada tuturor popoarelor.

Iar pentru că cărțile și foile să se poată face tot mai bune — e de lipsă a-și abona fiecare foaia lui, nu să cetească tot dela altul. Noi știm, că sunt mii și zeci de mii, cari cetează aceasta foaie, împrumutându-o dela alții. De aceasta încă ne bucurăm, observând că dorul de cetit crește văzând cu ochii. Dar cu toate acestea, fiecare ar trebui să-și țină de datorință și să indemne pe ceice cetează bucuros aceasta foaie, — ca să o și aboneze, prin cecece contribuie și el cu puținul lui la susținerea foi. Pentru că, dacă toți ar voi să cetească tot dela alții — atunci cum să se susțină și să înainteze foaia? De aceea e de lipsă ca să se înmulțească mereu și plătitorii, nu numai cetitorii! Iar noi, la rândul nostru, ne vom strădui a o face tot mai bună și mai mare.

(Dacă cineva, din greșeală, ar fi primit mandat de plată, dar el nu e în restanță, atunci să dea mandatul unui abonat nou, iar el să ne scrie pe o carte postală ziua când a plătit. — Tot asemenea, dacă v'ar un abonat n'ar fi căpătat mandat, atunci să trimită banii el de bună voie și să nu mai aștepte provocări. Dar *fiecare să scrie lângă adresa lui descurcătă și numărul foi sub care o capătă.* Acest număr e tipărit în partea dreaptă de pe adresa, sub care abonații capătă foile).

Cursurile dela Vălenii-de-Munte. În frumosul orășel de munte, aproape de granița Ardealului nostru, dl Nicolae Iorga va deschide la 1 Iulie vechiu vestitele cursuri universitare populare ajutate de învățații fruntași ai României. Indemnăm și acum cu toată căldura pe preoții, învățătorii și studenții nostri să iee parte în număr cât mai mare la aceste cursuri înălțătoare de suflet, unde vor mai avea și prilej să se întâlnească cu frați Români din toate țările românești. Anul trecut a luat parte și Alteța Sa Principele Carol al României, viitorul rege român. E de lipsă, ca ceice vreau să iee parte, să se anunțe cât mai curând la dl N. Iorga în Văleni (Prahova), pentru ca să li se găsească cvartire. Viața în Văleni e efină, drumul nu e departe.

Convocare. Conform §-lui 17 din „Regulamentul general al secțiunilor științifice-literare ale Asociațiunii“ convoc prin aceasta pe Onorații membri ai secțiunilor pe ziua de Luni, 1/14 Iulie a. c., orele 10 înainte de amiază, la Ședința plenară ordinată, care se va ține în sala de ședințe a comitetului „Asociațiunii“ (Sibiu, strada Șaguna Nr. 6) cu următorul program: 1. Deschiderea ședinței plenare la orele 10 a. m. 2. Raportul secretarului literar cătră ședința plenară. 3. Stabilirea ordinii de zi. 4. După amiază ședințele singuraticele secțiuni. Prezidiul „Asociațiunii“: Andreiu Bârseanu.

Gimnaziul din Brad. Părintele-asesor Nicolae Ivan din Sibiu a fost la Brad, unde s'a sfătuit cu comitetul gimnaziului în privința zidirii clădirii celei nouă pentru acest focar al culturii naționale. S'a hotărât cu mare însuflețire începerea cât mai grabnică a clădirii, care să cuprindă opt clase gimnaziale. Având un liceu cu toate opt clasele, mulți din tinerii nostri vor scăpa de liceele străine, în cari nu e vorbă de cultură, ci de îndobitocire națională.

† **Ioan Oncescu.** La 1 Iunie v. a răposat în Sebeșul-săsesc Ioan Oncescu, notar pensionat, în etate de 73 de ani. Despre frumoasele fapte, săvârșite de acest Român vrednic, am primit o corespondență mai lungă, din care dăm următoarele:

Răposatul în Domnul și-a făcut numele nemuritor la neamul nostru, căci darurile făcute pentru așezămintele noastre de cultură până când trăia și cele lăsate spre acelaș scop prin testament îl pun pe lista marilor binefăcători ai neamului nostru.

Până era încă în viață, a făcut cu cheltueala sa tâmpla bisericii din Răhău, unde se născuse, și a înzestrat biserica cu odăjdii trebuincioase. Pentru zidirea bisericii a treia din Sebeșul-săsesc a cumpărat un loc cu opt mii de coroane. Pentru catedrala din Sibiu a dăruit 500 cor., pentru biserica românească din Viena 300 cor., pentru Muzeul Național din Sibiu o mie coroane. Nenumărate au fost darurile pentru mesele de studenți și pentru alte scopuri de binefacere.

Prin testament a lăsat pentru zidirea bisericii a treia din Sebeș 12 mii de cor., casele din Sebeș în preț de 50 mii de coroane le-a lăsat pentru ca din venitul lui să se dea stipendii la elevii de gimnaziu născuți în Sebeș și Răhău. Zece mii cor. în acțiuni a lăsat fondului cultural al arhidiecezei, alte zece mii Asociațiunii pentru stipendii. Bisericii din Răhău i-a lăsat un pământ în valoare de opt mii de coroane. Pomana și lumânările dela înmormântare le-a răscumpărat cu sume pentru fonduri de binefacere. — În veci amintirea lui!

Principele Carol al României și Vlaicu. Săptămâna trecută Principele Carol al României, nădejdea neamului nostru, a venit pe neașteptate la hangarul (șopronul de aeroplane) dela Cotroceni, ca să viziteze pe Vlaicu al nostru și să audă cu deamăruntul din gura lui cele întâmplăte când cu ruperea țevii dela aeroplan. Aici a stat o jumătate de cias împreună cu Vlaicu, care i-a explicat felul de alcătuire al aeroplanului celui nou. Principele Carol a fost foarte mulțumit și la urmă a spus tuturor celor de față, între cari și generalul Boteanu:

„Așa cum e aparatul lui Vlaicu e mai bun decât orice aeroplan străin.“

Instalarea de capelan și dar pentru biserică. În parohia gr.-cat. română din Bistrița a fost cu prilejul sfințelor sărbători instalarea de preot-capelan a părintelui Ioan Pătrânjel prin părintele protopop G. Stanciu. Părintele capelan a rostit o predică foarte frumoasă, care a mișcat inimile credincioșilor. — Cu prilejul acesta a dăruit, împreună cu soția d-sale, suma de 400 cor. pentru sfânta noastră biserică. Dumnezeu să-i primească darul și să-i dea putere să poată păstra pe căile Domnului turma credincioșilor. Em. T. D.

Caz de moarte. Despre moartea unui tânăr și harnic Român din Porcești primim următoarea înștiințare: Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea bunul nostru soț, tată și frate Filip Simon, hotelier în Porcești, a răposat Duminecă în 22 Iunie la Băile Buziaș, unde s'a fost dus să-și caute de sănătate. Cruda moarte ni l'a răpit în al 30-lea an al etății și al 5-lea al fericitei căsătorii. În mormântarea a avut loc Joi în 26 Iunie, în cimitirul gr.-or. din Porcești. Il deplâng nemângăiața soție Susana dimpreună cu doi copilași minori Emil și Aurora, apoi Ana Simon ca mamă, Maria și Paraschița ca surori, Iordan Pascu și Teofil Grama ca cumnați, Mariora Popa din Cărpiniș ca cumnată. — Odihnească în pace!

Călduri grozave în Spania. Săptămâna trecută au fost în Spania niște călduri, de cari nu s'au mai prea pomenit acolo, căci termometrul arată până la 44 centigrade în umbră. Chiar și noaptea temperatura era foarte urcată, așa că oamenii nu puteau sta în case, ci alergau, la orașe, în grădini și pe strade. Căldura aceasta a înebunit pe mulți. În Madrid, capitala Spaniei, un mire a înebunit, după ce veniseră nuntașii acasă. Nenorocitul a eșit afară și s'a spânzurat. Un alt om a înebunit în fața unui spital. Cu un cuțit în mână a pătruns într'o sală cu bolnavi încercând să înjunghie pe ceice săriseră înaintea lui, ca să-l oprească. O biată fată bolnavă a murit de spaimă la vederea nebunului. Pe alții i-a apucat nebunia, când vorbeau pe stradă cu cunoscuți. Mulți au murit de insolație (soare sec). Din alte părți vin știri despre mari vărsări de apă. — Cetitorii de gazete își vor aduce aminte de anul trecut, că vara a fost cum s'a început și cea din anul acesta. Dumnezeu să ne ferească de o astfel de vară întregă, căci ajungem la sapă de lemn.

Numeri de probă din „Foaia Poporului“ se trimit, la cerere, oricui gratis. Cine dorește să o aboneze de acum până la Anul-nou costă 2 cor. 20 bani. Cetiți și lățiți „Foaia Poporului“ peste tot locul.

Spaima de petrecerile noastre. In comitatul Treiscaunelor e comuna românească *Vâlcele*, cunoscută și din vina noastră mai mult cu numele săcuesc Elepotoc. Sunt băi vestite acolo cu apă bună de leac. Locuitorii sunt toți Români, dar nu au școală românească. Li-a dat Dumnezeu un preot vrednic, care știe, că în lipsa școlii naționale obișnuite trebuie să se gândească la înfăptuirea altui fel de școală națională. Aceasta e, între altele, cea cu reprezentațiuni teatrale, cântece și joc românesc. Și a aranjat o frumoasă reprezentație, în care s'a cântat, s'a jucat și s'a declamat românește. Românii și-au mai întărit sufletul. Dar veneticii încuibați acolo ca niște omizi s'au înspăimântat. Au început să țipe prin gazetele jidano-maghiare, că iată, Românii își petrec românește, ba își bat joc de Unguri. Au pornit jandarmii să caute pe vinovații, cari au pus la cale declamarea lui *Șoldan-Viteazul*, *Țiganul-călană*, — cari au îndemnat să joace *Bătuta*, *Hora fetelor* ș.a. La urmă s'a constatat, că toată goana a fost pusă la cale de niște oameni de nimic.

Invățătura? Preotul și cei buni să aranjeze cât mai des astfel de petreceri. Tocmai faptul, că dușmanilor noștri nu le place, dovedește, că sunt bune.

Republican achitat. Căpetenia partidului republican din Ungaria, Dr. Naghi Ghiorghi din Hodmezevașarheiu a fost achitat (iertat) de curtea cu jurați din Seghedin cu toatecă într'un discurs (vorbire) a injurat pe Împăratul. Acum are alt proces, din aceeaș cauză.

Partidul lui Naghi vrea să alunge pe Împăratul de pe tron și să schimbe legea de temelie a țării astfel, ca în Ungaria să nu mai fie domnitor, ci un președinte, care să fie ales tot din 4 în 4 sau 7 în 7 ani. Cu toatecă partidul lucrează contra statului, cum e acum, și contra Împăratului, Naghi nu e pedepsit. În schimb pe noi Românii ne condamnă, fiindcă arătăm adevărul, că Ungaria e o a doua Macedonia.

Rânduicli cu privire la țărani din Bulgaria. În Bulgaria nimeni nu e ertat să aibă moșie mai mare de cincisute de hectare. O lege foarte bună, căci pământul nu se poate ingramădi în mâna tuturor paraziților, ci e împărțit între ceice-l muncesc cu adevărat. Așa trebuie să se facă și la noi și în România, unde sunt moșii mari de mii de hectare, din venitul cărora se îmbuibă câte-o familie de imputiți, iar ceice le muncesc mor de foame. Aceasta însă nu se va schimba până când se mai găsesc țărani dobitoace, cari să voteze cu „domnii” venetici, iar pe cărturarii, cari îi indeamnă la așa ceva nu-i toacă.

Dar pentru zidirea sfintei Biserici. Ni se scrie: Din următoarele comune, în cari se află Români cu inima curată românească, s'au dăruit pentru sf. Biserica gr.-or., ce se va zidi în comuna *Brazova* (com. Caraș-Severin): *Corul plugarilor din Chișeteu* 5 cor.; *poporenii din Chișeteu*..... cor.); *poporenii din Ictar* 9 cor.; *poporenii din Budinți* 5 cor.; *poporenii din Belinț* 21 cor.; *poporenii din Cutina* 25 cor.; *Leucușești* 25 cor.; cei din *Balint* 25 cor.; cei din *Făget* 150 cor.

Intreg poporul comunei noastre *Brazova* cu inimă curată mulțumește la *poporenii*, cari au ajutat biserica noastră. *Gheorghe Titel*, econom în *Brazova*.

Nu e arătat în scrisoare, cât au dat.

Daruri pentru Uniunea femeilor române. Cu prilejul congresului din Brașov, mai multe doamne au făcut daruri frumoase pentru Uniunea femeilor române, și anume d-na *Alexandrina Grigore Cantacuzino* (din România) 300 lei, *Elefteria Dr. Teodor Mihali* o mie de coroane, *Eugenia Anton Pușcartiu* o sută de lei, *Filofteia Vas. Mariș* 20 cor., dl *Eftimiu Munteanu* o sută de lei.

Despărțământul „Turda” al Asociațiunii aranjează mai multe conferențe după următorul program: I. Duminecă în 6 Iulie la 11 ore înainte de amiază în Cooc. Duminecă în 6 Iulie la 3 după amiază în Tritiu de jos. Trimesul comitetului: Dr. Valer Moldovan. — II. Luni în 7 Iulie la 2 ore d. a. în Hrastăș. Trimesul comitetului: Nicolae Rațiu. — III. Duminecă în 20 Iulie la 11 ore a. m. în Ceanu-mare. Duminecă în 20 Iulie la 3 ore d. a. în Bei. Trimesul comitetului: Dr. George Popescu. IV. Duminecă în 27 Iulie la 11 ore a. m. în Grind. Duminecă în 27 Iulie la 3 ore d. a. în Luna. Trimesul comitetului: Dr. George Pătăceanu. V. Sâmbătă în 2 August la 3 ore d. a. în Mischiu, unde va fi și adunarea generală. *Iuliu Vlăduțiu*, director, *Dr. Valer Moldovan*, secretar.

Nenorocire pe calea ferată. În *California* (Statele-Unite ale Americii) a deraiat (sărit de pe șini) un tren. Vagoanele de lângă locomotivă au luat foc. Dintre călători au fost scoși din dărâmaturi 60 de morți și 25 de răniți. Aproape de *Salonie* (Macedonia) s'au ciocnit două trenuri, dintre cari unul era plin de soldați bulgari. Din aceștia au murit 45, între cari un colonel și cinci ofițeri inferiori.

Crima înfiorătoare a unui nebun. Invățătorul Schmidt din Bremen (port în Germania) a inebunit fără de veste. Spre ameză veni la școală, cu toatecă nu avea ore. Întâlnind pe coridor o învățătoare, scoase din buzunar un revolver și cu un glonț o culcă la pământ. Apoi intră în clasa întâiu de fete și scoțând două revolve încep să tragă asupra lor. Trei fete ramaseră moarte, mai multe rănite. Un alt învățător, auzind țipetele bietelor copile, a alergat să vadă, ce e. Și pe acesta l-a omorât. Ucigașul a mai tras câteva gloanțe asupra elevelor, cari fugiau îngrozite, rânind pe mai multe din ele, apoi fugi pe stradă. Aici erau deja adunați mulți oameni, cari s'au luat după el. După o goană nebună l-au prins și de sigur, că l-ar fi omorât de nu-l scăpă poliția. La el s'au găsit 6 revolve și o mulțime de cartușe. Nenorocitul a fost internat într'o casă de nebuni.

Mulțumită publică. Cu prilejul producțiunii corului tinerimei române din Scoreiu ce s'a ținut în 3/16 Iunie a. c. în sala școlii comunale din loc au încurs dela Onor. domni mai jos indicați următoarele suprasolviri: dela dl Dr. L. Pandrea, adv., Făgăraș 3 cor., Solomon Făgărașan, paroh, Drăguș 3 cor., Ioan Pralea, notar, Scoreiu cor. 2.80, I. Măsar, paroh, Glâmboc 2 cor., I. Hampu, primar, Scoreiu cor. 1.20, Gavrilă Paștea, paroh, Sărata cor. 1., dela N. Stănciulea, comerciant, Sărata, Andrei Teăș, Sărata, I. Popdavid, paroh, Scoreiu, câte 40 bani, Oct. Sumea, inv., Săcădate 30 bani, Irime Socaciu, Mândra, Candit Vulc, inv. și I. Ciungu, cassar, Scoreiu, câte 20 bani, pentru care binefacere le exprimăm Onor. donatori și pe această cale cele mai calde mulțumiri ale noastre. *Comitetul*.

Cine a jurat strâmb? La alegerea din cercul Zălăului a reușit în anul 1910 candidatul guvernamental Lenghel Zoltan. Contracandidatul din opoziție contele Telechi a dovedit cu martori, că Zoltan a cumpărat voturile cu câte zece și douăzeci de coroane. Despre asta un alegător Liocei Laslo a depus și jurământ. Dar și Lenghel a jurat, că n'a dat bani, așa că a fost achitat. Acum s'a pus și a dat în judecată pe Liocei pentru jurământ fals. Dar tribunalul l-a achitat pe Liocei, căci s'a dovedit, că *nu a jurat fals*. Cum rămâne acum cu jurământul deputatului Lenghel?

Când aflăm astfel de lucruri ne cuprinde o scârbă adâncă față de gunoiul grămădit în partidul guvernamental, ai cărui deputați au fost aleși prin luarea banilor statului, prin omoruri săvârșite de jandarmi, prin cumpărarea sufletelor celor ticăloși și prin oprirea celor cinstiți dela votare. Numai votul universal, egal și secret ne va putea scoate din aceasta mocirlă, în care le place să se lăfăească toți mișei. De aceea au și votat monstrul de lege electorală din anul acesta. Dar li se va rupe și lor în curând gâtul.

Sportul la Români. Când zicem sport, înțelegem deprinderile gimnastice și tot felul de jocuri gimnastice, prin cari vrem să ne oțelim corpul. Noi Românii nu ne-am prea ocupat mult de sport, iar ceice găsiu plăcere în el, se înscriau de regulă în societăți străine. Sunt popoară, ca de pildă Englezii, Germanii, Francezii și altele, la cari nu numai tinerii, dar și bărbații mai în vârstă și chiar femeile fac deprinderi gimnastice.

La concursurile gimnastice aranjate la noi de ministrul școlii cu elevii de licee de stat, mai totdeauna au învins tinerii români. Acum de curând au învins la o astfel de întrecere studenții români din Pesta. Iar în gazete jidano-maghiare cetim, că tinerii români din Arad vreau să iese din societățile maghiare de sport și să înființeze una românească. Foarte bine!

Biserica românească în Ierusalim. Sfântul Sinod al bisericii din România a hotărât clădirea unei biserici românești în Ierusalim. În felul acesta Românii, cari merg spre închinare la locurile sfinte, unde a învățat și pățimit Mântuitorul, vor auzi sfânta slujbă în dulcele nostru graiu.

Un tâlhar din ceata lui Morărescu, anume Ion Beșuagă din Bran, s'a prezentat singur la tribunalul din Brașov, după ce eră cât p'aci să fie prins de jandarmi când intrase în oraș în căruța unor Țigani corțari.

Un sat fără apă de beut. În satul Lendva (dincolo de Dunăre, în Ungaria) locuitorii s'au pomenit, că fântânile dau apă tot mai puțină. Numai în câteva fântâni mai găsiu dimineața puțină apă și atunci toți năvăliu cu urcioare, oale și donițe să și le umple. De multeori se luau la bătaie. Acum nu mai au apă de loc, așa că trebuie să aducă apa din depărtări mari în butoaie. — Se vede, că izvoarele de sub pământ, cari umpleau fântânile, au început să curgă în altă parte.

Sinuciderea unui ofițer austriac. Locotenent-colonelul Lebl din Viena, după ce a avut o scurtă consfătuire cu maiorul Chiș, s'a sinucis trăgându-și un glonț în inimă. În public nu se știe cauza acestei sinucideri, mulți bănuiesc, că e în legătură cu spionajul lui Redl.

Mort în fântână. În Sibiiu s'a pus un zidar pe colacii unei fântăni, unde voia să-și însemneze ceva într'o cârticică. Colacii s'au rupt și bietul om a căzut în fântână, de unde a fost scos mort.

Convocare. Prin aceasta sunt poftite a lua parte toate p. t. membre a Reuniunii femeilor gr.-or. române pentru înfrumusețarea bisericii din Sibiiu — Suburbiul Iosefin, la adunarea generală, care se va țineă Duminecă la 30 Iunie a. c. st. v. în sala festivă a școlii centrale din loc. Ordinea de zi: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Constituirea biroului și constatarea celor prezente. 3. Prezentarea raportului general despre activitatea comitetului, dimpreună cu socotelele de pe anul 1912. 4. Schimbarea § 3 din statute. 5. Inscrierea de membre nouă. 6. Eventuale propuneri. 7. Alegerea a 2 membre, pentru verificarea procesului verbal. Sibiiu, la 20 Iunie 1913. *Elisabeta Poponea*, vice-prez., *Nicolau G. Jordan*, secretar.

Trei oameni omorâți de trăznet. Peste hotarul comunei Odăila din județul Buzău s'a deslănțuit o furtună cu trăznete. Fulgerul a lovit în țăranul Nicolae Inca, care eră la sapa cucuruzului, și l-a omorât. Acelaș fulger a omorât și pe nevastă-sa și pe feciorul lui, cari se aflau lângă el.

Tâlhari de drum în Sibiiu. Sub acest titlu s'a publicat o notiță în Nr. 9 al „Foi Poporului” din anul acesta, unde se spune, că trei băieți au pândit pe o calfă de rotar, ce mergea seara spre casă către Turnișor, și l-au bătut, luându-i portnoaeul. După cum aflăm acum, lucrul nu s'a petrecut atunci astfel. Ci din contră, cercetarea introdusă de judecătoria a dovedit, că băieții respectivi au fost învinuiți pe nedreptul de calfa respectivă. Ei au fost achitați la judecătoria. Atrăgându-ni-se atențiunea asupra acestei achitări, rectificăm cu plăcere știrea de atunci, care s'a publicat în Foaie numai în urma unei regretabile informații greșite, ce apăruse în gazeta germană „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” din localitate.

Cercul Kratej, care e cel mai mare cerc călător în Ungaria, a sosit în Sibiiu și se află pe Piața-gării. Personalul constă din 80 persoane, artiști de prima forță, 50 cai, 5 cămile dresate, moime și alte animale exotice. Iluminăția cercului se face cu lumină electrică proprie, iar șatra de circ cuprinde 3000 de persoane. E deci un cerc de primul rang, despre cecece a dovedit și reprezentanța festivă de deschidere, care a avut loc Joi seara în 3 Iulie n. Publicul prezent a rămas pe deplin mulțumit de interesantele producțiuni cu cai, gimnastică, convorbiri hazlii, etc. etc. Se atrage atențiunea onoratului public asupra acestui cerc, care oferă multe de văzut amatorilor de circ. Inceputul la 8 ore seara. Dumineca și în sărbători se dau două reprezentații: după prânz la 4 și seara la 8 ore.

Bioscopul Apollo încă își continuă reprezentațiile, pe Piața Hermann. Tot a doua zi urmează un program nou. În zilele acestea s'a predat expedițiunea căpitanului Scott la polul sudic, unde acest îndrăzneț om dimpreună cu însoțitorii lui, și-au pierdut viața în gheață și zăpadă grozavă. Vizitatorii bioscopului au rămas foarte mulțumiți de bine reușitele vederi. Pe Sâmbătă și Duminecă acum va avea loc un nou program interesant și variat, asupra căruia se atrage atențiunea publicului din Sibiiu și jur.

ECONOMIE

Asigurări de nutrețuri și cereale.

— În atențiunea economilor nostri. —

Pentru economii nostri, anul acesta este mai bine cuvântat de Dumnezeu ca cel trecut. Nutrețurile sunt frumoase, abundente și coasa e în toiul ei. Cerealele (grâu, secară, orz, ovăs etc.) deasemenea sunt destul de bune și cu rod mulțumitor. Nutrețurile au început deja să se adune, iar cerealele peste 2—3 săptămâni deasemenea vor fi în clăi. Bucuria economilor nostri — mai cu seamă după anul de grea încercare — e mare și fiecare se uită cu nădejdi bune la rodul muncii și pământului său. Și fericit va fi acela, care va ajunge în pace să-și vadă nutrețurile așezate la adăpost și cerealele treierate.

Dar până a ajunge omul la aceasta mulțumire, are să treacă prin multe încercări. În timp de vară, când arșița este mare, fie din greșeală, fie din adins, focurile sunt destul de dese și multe nutrețuri și cereale cad pradă flăcărilor. Primejdia e destul de mare și poate ajunge și pe cel mai băgător de seamă. Mai mare e însă primejdia acolo, unde nutrețurile și cerealele se așează în liber, sub cer fără nici o pavază. Aci focul adeseori face pustiiri înspăimântătoare. Am putea dovedi aceasta cu zeci și sute de cazuri. Ajunge însă să amintim câteva din anul trecut. Să amintim focul îngrozitor dela Pecica (com. Arad) și din câteva comune bănățene, unde s'au pustiit arii întregi.

Pentru a preîntâmpina primejdia focului, oamenii cuminți vor face lucru bun și folositor dacă vor asigura nutrețurile și cerealele lor, fie că le pun în șuri, dar îndeosebi dacă le așează în liber. Căci pentru câteva coroane ce le plătesc ca premii de asigurare sunt puși la adăpostul oricărui temeri de primejdii și în caz de pagubă prin foc, primesc desdaunare întregă în bani.

La neamurile mai înaintate decât noi, cu deosebire la Sași și Nemiți nu este econom, care să nu-și asigure roada câmpului. Ei înțeleg folosul cel mare al asigurării. Noi știm că și oamenii nostri îl înțeleg, căci nu e lucru mare a înțelege că e o datorință să te îngrijești de preîntâmpinarea pagubei. Dar dacă nu asigură, cauza e alta. E că nu se pricep în treburile de asigurare și poate și aceea că unii au fost înșelați de unii agenți străini. Asigurarea însă nu e lucru mare. Ea se poate face ușor și eftin, căci taxele de asigurare, premiile cum se mai numesc sunt foarte eftine. Așa de pildă dacă cineva ar avea grâu în paiu pe care și-l prețuește la 500 cor. și ar vrea să-l asigure până îl imblătește, zicem pe o lună, ar plăti — dacă grăul e afară — o taxă de 3 cor. 50 bani. Dar dacă l-ar avea în șură, ar plăti și mai puțin. Dacă careva ar vrea să asigure grâu pentru suma de cor. 1000 pe două luni, ar plăti cam 8 cor. — Sunt tot taxe foarte mici în asemănare cu liniștea cea mare ce o dă omului asigurarea. Și apoi dacă mai punem că aceste taxe nu trebuiesc plătite numai decât, ci numai la toamnă, nu credem să mai fie cineva care să nu poată asigura.

Până acum oamenii noștri au fost lăsați ce privește asigurările pe mâna băncilor și agenților străini. Azi însă — slava Domnului — avem și noi banca noastră de asigurare, bancă întemeiată de toate băncile românești și de toți fruntașii neamului. Aceasta este Banca generală de asigurare din Sibiiu, așezată în casele „Albinei”. Aceasta bancă a făcut și în anul trecut tot felul de asigurări și face și acum în măsură cu mult mai mare. Oamenii nostri să nu întrelase a se face părtași de folosul asigurării și să-și asigure nutrețurile și bucatele lor la banca susnumită, banca noastră românească. Oferte de asigurări se pot căpăta dela Centrala băncii din Sibiiu sau dela agenturile ei principale din Brașov (Piața-mare, la filiala „Albina”) și din Arad (Jozsef Föherczegut Nr. 1, casele „Victoriei”) precum și dela oricare bancă românească și dela bărbații de încredere.

Căci va fi păcat de Dumnezeu să se mai întâmple și de aci înainte aceea ce adeseori s'a întâmplat până acum, adică să ne ajungă pagube de foc și să nu fim asigurați. Să ne orânduim lucrurile ca oamenii cuminți și să nu ne ferim de câțiva creștari, dați pentru asigurare în folosul și spre binele nostru.

Incheiem deci aceste rânduri zicând economilor nostri: asigurați-vă produsele voastre, dar numai la banca noastră românească.

Știri economice.

Starea sămănăturilor. Despre starea sămănăturilor în timpul dela 1—15 Iunie nou găsim în raportul ministerului de agricultură următoarele: Timpul i-a priit grăului și rugina, care se arătase pe alocuri, a dispărut mai de tot. Pe alocurea s'au ivit insecte (goange). Grânele de toamnă, cari au fost sămănite mai târziu, sunt cam rari. — Secara are spicul în cele mai multe ținuturi mare și destul de plin, afară de unele locuri, unde a rămas gol, căci tocmai pe timpul înfloririi a plouat prea tare. — Starea sămănăturilor de orz s'a îmbunătățit. Ovăsul e mai slab, paiul mic, se arată și insecte. Cucuruzul și cartofii stau bine, deasemenea napii de zăhar și de nutreț. Rapita se adună de pe câmp. Ea a fost rară. Fânatele și pășunile sunt bune. Cereșe și vișine sunt în Bănaț și Ardeal destule, în alte părți puțin. Mere și pere vor fi mai multe. Prune vor fi multe, dar adesea stricate.

Sprrijiniți comercianții români! În portul Fiume e băcănia cea mare (prăvălie de coloniale) a Ardeleanului nostru, dl F. A. Degan. Nicăiri nu se capătă ciaiuri, cafele, rumuri, fructe din țările calde așa de proaspete și de lesne ca acolo, unde se descarcă mereu din vapoarele, cari le aduc. Cereți prin o cartă postală de 5 bani Prețul-Curent și vă veți convinge. Adresa e: F. A. Degan, importator de cafea și tea, Fiume, Postafiock Nr. 163.

Pentru deprinderea țăranilor din România să-și facă grajduri. Mulți dintre cetitorii nostri, cari au fost prin România pe la șes, știu, că țărani de-acolo grijesc foarte rău de vitele lor, lăsându-le unori și earna fără nici un adăpost. Ministrul de agricultură de-acolo a hotărât să dea premii țăranilor, cari își fac grajduri bune pentru vite.

Ultime știri.

Războiul nu s'a declarat pe față, dar luptele sunt tot mai mari

între Bulgari, Sârbi și Greci. Peste tot locul, unde s'au întâlnit trupe bulgare cu cele sârbești sau grecești, s'au luat la luptă. Războiul pe față n'a voit însă nici o țară să declare până acum. Asta din șiretenie, voină ca la urmă fiecare țară să se scape, zicând ca ea n'a provocat războiul, ci cealaltă e de vină.

Între împrejurările acestea, cu greu se mai poate spera la o înțelegere pacinică între aliați.

Ce face România?

Știrile, sosite azi Joi din București spun, că România mai așteaptă puțin cu mobilizarea, până când se va declara războiul din vr'o parte sau se va putea constata cu siguranță, că se dau lupte războinice în toată forma.

De altcun în București neliniștea crește. Ieri, Mercuri, a avut loc o mare demonstrație contra Bulgariei. Înaintea palatului regal mulțimea a început a striga: Cerem războiu! Iar înaintea casei, unde se află ministrul Serbiei în București, lumea a început a striga vorbe de încurajare pentru Serbia.

Dacă România va mobiliza, o să treacă îndată Dunărea, ocupând linia dela Tutucaia până la Balic. Guvernul Țării Românești nu vrea însă să se pripească, ci așteaptă încă ceva. Asta și din cauză, că țara se află așa zicând în fața secerișului, care se arată foarte bun. Între astfel de împrejurări, unii nu află cu cale, a pune țara în foc, în mod ușuratic.

Silistra.

De aproape două săptămâni lucrează comisiunea comănă și cea bulgară, ca să statorească granițele hotarului Silistrei, cât are sa vie la România potrivit cu hotărîrea dela Petersburg. Membri comisiunii bulgărești au început cu obișnuitele șiretenii, ba ca marginea orașului, de unde să se înceapă măsuratoarea, trebuie socotită cea veche de acum o sută de ani, ba cea de acum cincizeci de ani, așa că până acum nu s'a hotărît nimic.

După ultimele știri se susține, că n'o să se poată ajunge la înțelegere. Din București se vestește, că s'au întrerupt consfăturile. Acum urmează — în înțelesul hotărîrii dela Petersburg — ca să se ceară mijlocirea reprezentanților celor șase Puteri-mari.

Furtuni și vărsări de apă.

La sfârșitul săptămânii trecute și la începutul acesteia au dat ploii mari în mai multe părți ale țării. Bănatul a fost din nou amenințat. În Lugoj a eșit pe uliți apa Timișului, de asemenea a eșit Timișul pe la Făget, Rechițova, Reșița și alte comune din jurul acestui râu.

De pe Valea Murășului încă sosesc știri îngrijitoare. Orașul Deva a fost mai tot acoperit cu apă, astfel că umblarea se face pe unele străzi cu luntri. Sămănăturile încă au suferit mult. Trenurile de prin acele părți sosesc cu întâzieri de ciasuri întregi, fiindcă pe multe locuri s'au stricat podurile și linia ferată.

În jurul Devei e totul o mare. Grădiștea, Bretea ungurească, Sângeorgiu și alte comune sunt pline de apă. Dealungul Murășului 80 de kilometri e apa revăr-

sată în mod îngrozitor, iar podurile luate de valuri.

Berzava încă a eșit din alvie la Gataia (în Banat), sunt la 1000 de jugăre inundate de apă. Linia ferată lângă Reșița a fost ruinată pe o întindere de 45 kilometri, iar partea de jos a Reșiței e de asemenea sub apă.

În părțile noastre ale Sibiului încă a plouat în zilele trecute.

Peste comuna Felmer (în comitatul Târnava mare) s'a deslănțuit săpătămăna trecută o furtună îngrozitoare cu ploaie mare și grindină. Poamele din toți pomii au fost date jos, holdele culcate, cartofii și cucuruzul nimiciti aproape cu totul, livezile acoperite cu nămal. În timp de o oră, nădejdea unei recolte a fost nimicită. Lipsa și desperarea se va incuibă în casele bieților oameni, cari și anul trecut au suferit mult din cauza vremii.

O furtună, care a făcut pagube mari, s'a descărcat și peste comunele Rasciori și Slimnic (comit. Sibiului), unde apele au înămolit o parte din holde. Valurile au dus cu ele și câteva capete de vite.

În *Biertan* fulgerul a omorît un băiat de 14 ani, iar pe mamă-sa a rănit-o greu, în *Blăjeș* a omorît un fecior de 18 ani și o vacă cu vițel.

Cărți și reviste.

„Cosinzeana“, revista literară pentru familie, ce apare odată pe săptămână la Orăștie, și-a schimbat formatul și cuprinsul. Nr. 26 are o seamă de fotografii dela congresul femeilor din Brașov, precum și alți articoli interesanți. Prețul este 12 cor. pe un an sau 6 cor. pe o jumătate de an. Numeri de probă se trimit ori cui gratis.

Poșta Redacției și a Administrației.

G. U. în D. Nu numai temniță grea dar și amendă mare în bani ne-ar aștepta, pe dta și pe noi, dacă am publicat ce ne-ai trimis. Do altminteri ne-am îngrijit, ca cele trimise să ajungă la locul înalt în București, ca să știe acolo, ce năstăpă națiunea română din Ardeal dela cei liberi.

N. M. în R. Cu regret am citit cele scrise. O astfel de scrisoare n'am primit până acum.

I. G. în L. Într'o foaie de mai înainte s'a publicat așa ceva. Acum nu mai putem repeta. Niște cărți potrivite avem: „Cunoașterea boalelor la animale și vindecarea lor“, de D. Alexandrescu. Prețul cor. 2,70. — „Creșterea și îngrijirea paserilor“, de N. Filip. Prețul cor. 1,70, cu trimiterea pe poștă la olaltă.

Toate scrisorile, cari s'au adresat la administrația foii noastre, în cauza inseratelor despre căsătorie, meșinist, case de vânzare etc. — s'au trimis mai departe persoanelor respective. Răspuns au să aștepte dela acele persoane, iar nu dela noi. Persoanele, cari su publicat inseratele, — primind acum diferite scrisori — sunt rugate a răspunde la fiecare scrisoare, ca astfel ceice au trimis scrisorile încă să știe ce și cum. Că ce vor răspunde, asta e treaba lor, dar vorba e ca fiecare persoană să capete răspuns la scrisoarea trimisă la administrația noastră, prin ceea ce să afie că scrisoarea adresată nouă a ajuns la locul dorit.

I. Borghina în Herf. Prețul de 14, 12 și 10 bani un șir litera petit costă toate publicațiunile dela partea inseratelor.

Mihaiu Todor în S. Cartea numită nu mai e azi de nici o treabă, de aceea nu și-o recomandăm.

Fraților răscoiști din Bosnia, Herțegovina și Dalmația. După cum am mai spus

în două rânduri, plângeri din tabără *nu se pot publica*, chiar dacă ar fi neiscălite, căci de ne strânge pe noi cu ușa, trebuie să dăm numele.

E. D. în Bistrița. Versurile trimise au mai fost publicate. În jurul Bistriței, chiar și în Bistrița de sigur, că ai putea culege poesii populare *nouă*, pe cari le publicăm cu plăcere.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

21 Iunie: Arad, Bercaș, Corond, Tășnad.

22 Iunie: Cernatul-de-jos, Ibașfalău, Mehadia, Silvașul-de-sus.

23 Iunie: Arpașul-de-jos, Batania, Capolnaș, Cermeiu, Drag, Geaca, Ilia, Ormeniș.

24 Iunie: Lăpușul-ung., Székely-Criștur.

25 Iunie: Crasna, Făget, Ghiriș, Sic, Veneția-de-jos.

27 Iunie: Panciova.

28 Iunie: Hunedoara, Roșinău, Zorlențul-mare.

29 Iunie: Berceniș, Halmagiu-mare, Reteag.

30 Iunie: Ciuc-Sereda, Mediaș, Poiana (com. Sibiului).

2 Iulie: Poiana-Sărată.

3 Iulie: Giula.

4 Iulie: Balavașar, Bogșa-montană, Demașnia, Gherghio-Ditru.

8 Iulie: Zam.

În aceste zile se țin în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 1 Iulie st. n.

	Cor.	18.40 până 19.80	de hectolitru
Grâu	14,—	16,—	„
Săcară	14,—	15,—	„
Orz	8,—	10.40	„
Ovăz	17,—	13.60	„
Cucuruz	5,—	8,—	„
Cartofi	22,—	21,—	„
Fasole	85.20	85.20	la 100 chilo
Făină Nr. 3	34.40	34.40	„
„ 4	83.80	83.80	„
„ 5	160,—	170,—	„
Slănină	17,—	17,—	„
Unsoare de poro	56,—	64,—	„
Său brut	84,—	88,—	„
Hău de lumini	104,—	104,—	„
Său de lumini topit	66,—	66,—	„
Săpun	5.60	8,—	„
Fân	10.80	11.10	la met. cub.
Lemno de foc neplutit	10.20	10.70	„
„ „ plutit	2.12	2.12	la litru
Spirt rafinat	2.21	2.28	„
Spirt ordinar	1.20 până 2.—	1.20 până 2.—	la chilo
Carno de vită pentru supă	1.60	2,—	„
„ „ friptură	1,—	1.80	„
„ „ vițel	1.20	2,—	„
„ „ poro	—,67	—,80	„
Ovăz 10 bucăți	—,80	1.20	„
Un pătrar de miel	—	—	„
Carno de cal	—	—	„

În BUDAPESTA 2 Iulie st. n.

	Cor.	10,87 până 11,05	la 50 chilo
Grâu de Tisa 78 chilo	79	11,—	11.15
„ „ 80	11,03	11,17	„
„ „ 81	—	—	„
Săcară	8,25	8,50	„
Orz	8,20	8,40	„
Ovăz	9,15	10,—	„
Cucuruz	7,70	7,80	„

Prețul banilor în 2 Iulie n.

	Cor.	cumpărat	vândut
Galbeni	11,50	—	11,42
100 Lei, hârtie	93,—	—	93,50
100 Lei, argint	90,—	—	93,—
Lire turcești, aur	21,45	—	21,65
1 funt șterlingi englezești	23,83	—	24,18
100 marce, aur	117,80	—	118,25
100 hârtie	117,80	—	118,25
Napoleon	19,06	—	19,20
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	—	252,75
100 „ argint	243,—	—	245,—

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului“.

Nr. 937/913 1096
Publicațiune.

Se publică, că în 12 Iulie 1913, d. a. la 2 ore, se exarândează casa de crăjmă comunală din Alsószombatfalva (Sâmbăta de jos), provăzută cu licența de beuturi, în cancelaria comunală din Alsószombatfalva pe 3 ani și anume din 1 Ianuarie 1914 până în 31 Decembrie 1916, celui ce va oferi mai mult în licitațiune publică.

Prețul strigării e 800 cor., din care vadiul de 10% are să se depună înainte de începerea licitațiunii. Oferte în scris încă se primesc.

Condițiunile mai detaliate să pot vedea în orele oficioase dela cancelaria notarială din Voila.

Alsószombatfalva, în 1 Iulie 1913.
 Primăria comunală.

Nr. 1310/913 not. 1090
Publicațiune.

Casa cârciumei comunale ce formează pr prietatea comunei Voivodenii mici (Kisvajdalfalva), constatătoare din o odăe ce servește localitate de cârciumă, provăzută cu licența măsurării beuturilor, din o chilie întocmită pentru negoș de sfârșărie, din o odăo de locuit, din bucătărie, (culină) și din pivniță, dimpreună cu curtea, grădina și edificiile economico aparținătoare, se va esarânda pe 3 (trei) ani succesivi, începând din 1 Noemvrio 1913, pe calea licitațiunii publice ce să va ținea în 12 Iulie 1913, la 10 ore a. m., în cancelaria comunală din Kisvajdalfalva (Voivodenii mici).

Prețul strigării e 400 corone după care este a se depune vadiul de 20%.

Condițiunile detaliate să pot vedea în cancelaria comunală ori și când. Kisvajdalfalva, în 25 Iunie 1913.
 Primăria comunală.

Anunț de căsătorie.

Un tinăr notar comunal voiește a se căsători cu o fată sau văduvă tinără. — Respectiva trebuie să fie frumoasă și să fie în staro a conduce o economio (gosp. dărie) mare. Numai epistole serioase provăzute cu poză sunt a se trimite la administrația acestei foi sub „notar comunal”. Discreția o chestio de onoare.
 1091

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 50 și strada Wagner (Wagner gasse) Nr. 1 dimpreună cu grădina, precum și Hotelul Mihaiu din strada Turnului Nr. 11 sunt de vânzare din mână liberă. Amănunte la Ioan Mihaiu, proprietarul caselor, Sibiu strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

Dentist
Virgil Muntean
 SIBIU
 Str. Urezului (Reisergasse) 17
 Pune dinți 615
 în cauciuc și de aur cu
 = prețuri moderate. =

Un tinăr
 din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale, reale sau civile, află loc de **practicant** la firma **Ioan Comsa & fiu** în Săliște (com. Sibiu), 1087

Onoratele domnule!
 Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în **Budapesta un**

Birou de informații
 și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie, ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri ieftino oricare sistem de motoare de benzină, ori de oțoiu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestre și alte rezvizite economice. Toate acestea vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelași, căci neștiind țărani români ungurește, au înscălit contracte a căror conștinut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fleștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — lară de agenți jidovi să se teamă ca de foc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta imprumuturi pe amortizare de 20—50 ani cu procente mici și ieftine vânzări și cumpărări de moșii și pături mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume. — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Cant agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu imi plătiți o taxă după învoială. Cu stimă 627

L. OLARIU
 Budapest II. Margit körút 11
 lângă podul Margithid.

Mare succes

au inseratele în „Foia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
 „FOII POPORULUI”

Pentru căsătorie.

Un tinăr român, lucrător, dorește a face cunoștința unei domnișoare sau doamne potrivită, fe și dela sat, spre a se căsători. Scrisorile sunt a se adresa: **Bălășan, Sibiu (Nagy-szeben), postrestante. 1089**

Casa

din Sibiu, Grabengasse Nr. 14 constatătoare din 2 odăi și culină, grajd, curte și grădină sunt de **vânzare** din mână liberă. Informațiuni mai deaproape în Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 36, în prăvălia de pantofărie. 1097

Se caută un morar

pentru o moară cu motor de gaz, într'o comună curat românească. Să recere să poată conduce singur motorul și moara. Doritorii pot să se adreseze direct proprietarului **Octavian Marcu** în Tău. 1094

Un tinăr

absolvent de pedagogie, caută post de **scriitor** în vr'o cancelarie, eventual și numai pentru câteva luni, pe lângă pretensiuni modeste. Adresa se poate afla la administrația „Foi Poporului”. 1076

Pășunat de oi.

Duminecă, în 13 Iulie 1913, la 10 ore a. m., se va exarânda pășunatul de oi de pe hotarul comunei **Frăua**, în așărime de 100—120 jugăre. Prețul de strigare 2000 cor. Condițiunile de arândare se pot vedea la Nr. casei 106 din Frăua (Aszonyfalva, u. p. Kisapus) 1088

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiu. Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foia Poporului
 Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.
 Probați numai odată și vă veți convinge.

Vinuri escelente

litra cu 72 bani și 84 bani la cumpărare de cel puțin 50 litre hiferează **JOSEF SCHULTZ**, mare prăvălie Sibiu, Berggasse Nr. 2 (colțul stradei Șaguna sau strada Mării).

După cum susține știința de azi, Odol e dovedit ca cel mai bun mijoc pentru dinți și gură.

Prețul: sticlă mare K2—mică „1”20

O casă 1054

constatătoare din 4 odăi, 1 culină, șură, grajd, coteș și grădină, potrivită pentru crăjmărit, prăvălie și instalată și pentru brutărie e de **vândut**. Doritorii sunt rugați a se adresa la administrația „Foi Poporului”, Sibiu.

Pentru negustori.

Să face cunoscut prin aceasta, că să află de dat în chirie un local pentru prăvălie, lângă acesta o casă cu 2 încăperi în nemijlocita apropiere a localului meu de cârciumă, fiind situata la cea mai bună poziție din comuna **Daia (Oláhdálya)**, posta Szászcsobes Doritorul de a închiria aceste poate aranja prăvălie singur, sau fiind companist cu subscrisul, mai întreprinzând în comună și alto afaceri de câștig. **Simion Ispas**, proprietar. 1093

Moșie de vânzare.

Pe hotarul comunei **Feldioara (Székelyföldvár)**, lângă gara cea mare a Cucerdei (Székelykoecsárd), se află de vânzare o moșie de 62 până la 110 jugăro catastrale, pe lângă un preț ieftin. Pământul o de clasa primă, vânzarea se poate face îndată. De moșie se ține și curte dimpreună cu toate edificiile în cea mai bună stare. Se poate cumpăra și fără bani gata, fiindcă este datorie, pe care o poate purta mai d parte. Ar fi de dorit, dacă sar afla un R mână bun. A se adresa la **George Radu**, casar comunal în Feldioara, u. p. Cucerdea (Székelykoecsárd). 1080

Atențiune! 959

50,000 părechi de ghețe

4 părechi de ghețe numai cor. 9—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndințat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 părechile costă numai K 9—. Trimiterea per rambursă **S. LUSTIG**, export de ghețe

Neu-Sandez, 54/p, Austria
 Schimbul e admis sau banii retour.

Pastă de dinți

KALODONT
 spă de gură

„Berson“ 10 vagoane cucuruz
rotund, dintele calului, e de vânzare
chiar și în cantități mai mici, pe
lângă un preț foarte ieftin, la G.
Scheyhing, Sibiu, strada Cisnădiei
Nr. 20. 1061

Un mașinist și lăcătuș
caută un post potrivit, acum sau
mai târziu, la o mașină cu aburi, ben-
zin ori motor cu gaz (Sauggazmotor).
Adresa respectivului să poată afla la
administrația „Foi Poporului“. 1064

Bioglobin

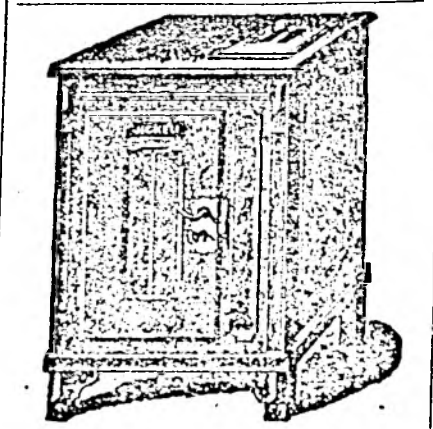
Beutura es-
celentă și cu
gust bun care
produce a
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
boalei de
anemie, lip-
să de sânge,
nervositate,
reconvales-
cență, influ-
ențează producerea sângelui, în-
tărind mușchi și nervii, dă apetit
fără a avea ceva urmări neplăcute
asupra stomacului sau la dinți.
Prețul unei sticle mari Cor.
3-50, una mică Cor. 2—. Se capătă
în toate apotecile. 501

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Cias cu lanț!
Un cias pentru numal K. 1-95
Cumpărând o cantitate mare de
ciasuri, mai jos subscrie casa de ex-
port trimite: un cias aurit anker, ce
merge 36 de oare fără a fi tras, cu un
lanț frumos, pentru prețul de numal
K 1-95, dând și 3 ani garanție în scris.
Trimiterea se face cu rambursă prin
Casa de export **F. Windisch**
Kraukau Nr. 11. 506
NB. Dacă nu convine se trimite banii înapoi

10 vagoane cucuruz
rotund, dintele calului, e de vânzare
chiar și în cantități mai mici, pe
lângă un preț foarte ieftin, la G.
Scheyhing, Sibiu, strada Cisnădiei
Nr. 20. 1061

Un mașinist și lăcătuș
caută un post potrivit, acum sau
mai târziu, la o mașină cu aburi, ben-
zin ori motor cu gaz (Sauggazmotor).
Adresa respectivului să poată afla la
administrația „Foi Poporului“. 1064

Dulapuri pentru gheață
Cea mai lentă execuție în formă de geamantă
K 30—
In formă de dulapuri după mărime
de la K 40— până la K 420—

Mașini pentru zdrobirea ghețel
Mașini pentru pregătirea înghețatelor
Mașini pentru pregătirea untului
Dulapuri pentru lert și oale pentru
dulapuri de lert 1040
Dulapuri pentru carne
Mașini pentru copt
Mașini majonaise
Mașini pentru tăiat salamă și alte
cârnuri
Liste de prețuri se trimit la dorință
CAROL F. JICKELI
Sibiu și Alba-Iulia

Prima neguțătorie mare
de vinuri
Ludwig Fronius
SIBIU, Pivnița „Mönchhof“
SPECIALITĂȚI:
Trică veritabilă, fierbere
proprie și Romuri lamaica
direct importate.

Fabrică de liche-
ruri și ferbătorie
de rachuri o o o
Mare neguțătorie
de rachuri de o
Drojdii, Trevere și
Prune o o o o o

500.000 de pași
poate umbla cu așa o pereche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provăzute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**
Gratis reparare orice încălțăminte soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în
acest timp o de lipă ceva
reparare. 500
GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Plaja Brânzei Nr. 9

Pentru ceice vin la Sibiu **AVIZ!** **Pentru ceice vin la Sibiu**

Subscrierul aduc la cunoștința onoratului public,
din comunele din jurul Sibiuului, că am prelungit
Cârcima din Sibiu, Poarta Cisnădiei Nr. 3
fostă mai înainte a lui Klein,
și mă voi strădui în cea mai mare măsură a mulțumii pe toți,
cari mă vor cerceta. Îndeosebi sunt o seamă de oameni de-ai noștri
de prin comunele dinprejur, cari au o bună ocazie a trage la
mine, când vin la Sibiu, fie singuri sau cu căruțele și cară cu vito
Mâncări și beuturi bune, țestine și curate
Rugându-mă de binevoitorul sprijin, semnez
1067 cu toată stima **TRAIAN MARIAN**

Esceleente vinuri de masă
pe lângă prețuri moderate se află la
WILH. JICKELI
SIBIU, strada Urezului Nr. 7

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU
este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se mulțumesc mereu

K.M. Coase din oțel de diamant
„Bune, ușoare și frumoase“
65 70 75 80 85 centim.
Coroane: 1-40 1-50 1-60 1-70 1-80

Ciocane pentru coase Cor. —80
Năcoveli
Cor. —70
La cumpărare de 10 buc. se dă încă una gratuit!

Revanzătorii sunt rugați a cere ofert special

Să se procure la firma românească:
NICOLAE RĂCHITAN
SĂSCIORI (Szászcsór, Szebenmegye) 1095

La „Croitoria universală“
I. PETRAȘCU
SIBIIU
 Strada Cisnădiei Nr. 30
 TELEFON Nr. 172

PREMIAT:
 Expoziția internațională de modă — Paris 1911 — Grand Prix și medalia de aur
 Expoziția universală din Roma 1911 — Grand Premio și medalia de aur

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru orice lucru. — Brauri pretești negre, vinete și roșu se pot comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. — Sprijiniți industria română!

Mașină de clocit pui
 pentru 120 ouă, se vinde ieftin în Sibiu, Str. Seivort 11, (Conracwiese).

Pentru zidiri

Traverse
 și tot felul de materiale pentru zidiri

Noutate:
 „Biber“ ca tencuială iscată ce se folosește la pereți umeci.

Carol F. Jickeli
 Sibiu și Alba-Iulia.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoara la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atruși și cari în urma năvălirii din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul să se caute cauza și să se pună remediu. Trebuie să li se dea ocazia să se pună capăt. Trebuie să li se dea cineva care să dea tinerimii deslușiri bine-voltoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să li se dea cărui oameni să și încredințeze fără teamă, fără stăină și cu încredere născăzurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăina aceste născăzuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic-specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va facea existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mare și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzem-körút 13), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește oricine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță, nervii i se întăresc, tot organismul i se elaborează de materiale de boală, chinurile sufletesti i se liniștesc.

Fiind conturbarea ocupațiilor zilnice, dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare chiar și cazurile cele mai negleșite, razele sifilitice boalele de țevă, besică, nervi și șira spinării, începuturile de cenusie a minții, urmăriile onaniei și ale sifilisului, erectiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei o sală de așteptare separată și ieșire separată. În ce privește cura, depărtarea nu este piedică, căci dacă cineva, din orice cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistole) și de ajuns a se afla numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei epistolele se 20. ori la dorință se retrimite fiecare. Institutul se îngrădește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 oare p. m. (Duminică până la 12 oare a. m.)

Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzem-körút Nr. 13.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foia Poporului“.

Prin aceasta contribuți și D-Ta la răspândirea și lămurirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

500 Coroane plătește
 ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 1911, Sommergasse 1. În Sibiu: la farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oanei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușterței și str. Cisnădiei. În Blășița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșec: farmacia Lederhilger. Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denumări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite o sticlă cu 5 cor. 80 fil. franco

Capital social Coroane 1,200.000.
 Telefon Nr. 188 Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare
 societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de instituțiile financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
 directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“

Banca generală de asigurare
 face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaiții de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca nevizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE
 dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
 Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“

A apărut o carte de valoare:
 „Cultivarea viei, Manuarea vinului, Morburile și vindecarea lor“

Autorul opului este Danil D. Graur, inv. și proprietar de vii. Opul are peste 150 ilustrații și 294 pag. este cenzurat și aprobat prin Ministrul de agricultură reg. ung. sub No. 96780/1912 VIII-1. Se capătă în sutor în Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilágy megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil. porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

Berea Thomas

Thomas Binder
 și
 Cisnădie
 Său

e cea mai bună bere transilvăneană!

Prin aceasta fac cunoscut onoratului public, că în Sibiu, strada Gușteritei Nr. 56 și în colțul străzii Lămpășului (Laterngasse) Nr. 1 am deschis un

atelier mehanic

aranjat modern și cu putere electrică. Pe baza cunoștințelor mele, ce mi le-am câștigat aici și în străinătate în decurs de mai mulți ani, mă aflu în poziția de a putea executa orice lucru, ce se ține de acest fach, în mod precis și ieftin, mulțumind chiar și cele mai mari pretensiuni. În atelierul meu, care e aranjat cu cele mai nouă mașini după sistemul cel mai modern, se primesc: executarea și repararea de instrumente fizicale, pentru medici și ingineri. Reparaturi și montări de motoare pentru automobile de benzină, gas și petrol, precum și alte mașini de acestea. Executarea de diferite instrumente fine, lipirea cu autogen, poleirea metalelor cu aramă, argint etc. etc. Primesc și executarea de invențiuni nouă, ce se țin de acest fach.

Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin al onoratului public, semnez cu toată stima

ALBERT LIEBLICH.

Dela 1878! S'a dovedit pretutindenea de renume, de obște plăcut și mai presus de orice medicament de casă Veritabila Alifie-Centifolia

(mai înainte așa numita alifie miraculoasă)

1072

Puterea și efectul ei

Impiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile. Folosește la femei, cari lap ează, la pornirea lap-telui și împotriva împetriturii peptului. Are un efect vindecător escelent și sigur la orban și tot felul de leziuni hronice, la răni, inflamație de picioare, la cari de os, la răni de sabie, împunsă uri, răni de împușcături, la tăieturi și sdruncnări; apoi la înlăturarea din corp a obiectelor străine, cum sunt sticla, țandurile, prav, alicie, spini scl.; la totfelul de umflături, răni, carbuncul, exemă, cancer, paraziți, putrefacții, rosuri de încălziminte, la tot felul de arsuri, la sprijii de membre înghețate, la leziuni prevenite din zăcut îndelungat, la inflamații de grumăzi, buboale, curgeri de urechi, abscese etc.

Allem echter Balsam aus der Schutzensgel Apothek des A Thierry in Pregrada bei Rohltich-Sauerbrunn.

Se vând 12 sticlețe sau 6 mari, sau 1 sticlă familială pentru călătorie cu K. 5 (6)

A. THIERRY, Apoteca la Ingerul păzitor în PREGRADA (lângă Rohltich-Sauerbrunn)

"Riska" prav scutitor pentru animale

singurul mijloc de vindecare și scutire contra boalei de gură și de unghii, boala de porci și de galițe. Permis spre folosință din partea ministerului reg. ung. de agricultură.

1068

Prețul unei șatule originale K 3.-

Depozit principal la MELLER és TARSÁ, Budapest, IV. Károly-körút Nr. 10

Nu-i reclamă - ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame = băieți, fete și copii = bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere! Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandel de corp.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă deosebit inserarea în "FOAIA POPORULUI". Informații să dau și comande să primesc la administrația "FOAIA POPORULUI".

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12 recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

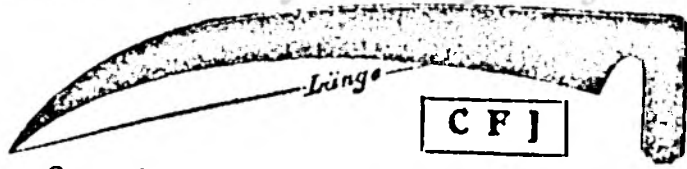
Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și "Raglan", cari se află totdeauna în depozit bogat. Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. - În cazul de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. - Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile croitorii cea mai nouă.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

CFJ

Insignul pentru coase

CFJ

Insignul pentru nicovale și ciocane

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm. 1 bucată C. 1-60 1-60 1-60 2- 2-

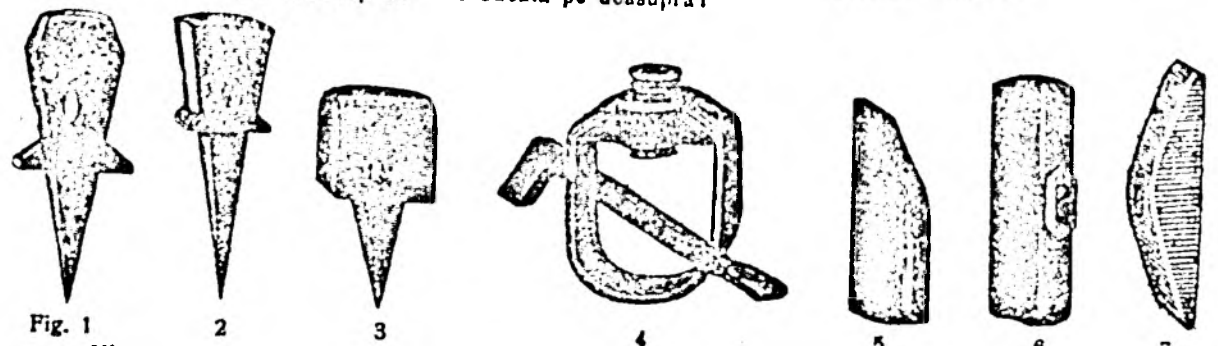

Fig. 1 Nicovale gențru coase

Fig. 4 Tăitoare de coase simple duplu

Fig. 5 Ciocane pentru coase 250 300. 6 300. 7 300 grame 1 b. C. -70 -80 -85 -85

Forma Fig. 1 2 3 1 bucată C. -80 -80 -80

Fig. 4 1 bucată C. -16 -40

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi do prea tare sau prea moale să schimbă.

Tăitoare pentru cuși de coase, emalate 1 buc. C. -42 Tăcuite 1 buc. C. -40

Cuși de coase dela 10 fileri în sus în asortiment bogat. Cuși de Bergamo albastre-negre insignul [CFJ] 1 buc. C. -80. Coade de coase, pentru coase dn cereale 1 buc. C -90. Greble de fer pentru coase de cereale de șirofat pe coade simple de coase de lemn, 1 buc. C. 1-30.

Aceste coase cu insignul [CFJ] și unelte de bătut coasa garantate să mai află la următoarele firme: Agărbiciu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunne-Filliale, Johann K. Schuller, Friedrich Essigmann. Alba-Iulia: Carol F. Jickeli. Alțina: Johann Jasch. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, And. Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Victor Graef, Ioan Schitea. Bolcaci: Martin Wilesch. Bradu: Fritz Kisch. Cața: Regine Buchholzer. Cârța: Moritz Lesmann. Cincul-mare: Daniel G. Andree. Cincul-mic: Johann Kauffmann. Cisnădie: Michael Mathias. Consumverein, Johann Mesch. Cristian: J. G. Connert. Dobârca: Thomas Bachmann, Simon Zeck. Făgăraș: Karl König. Frăua: Josef Schuster. Gurariului: Ioan Tristiu, Jacob Tristiu. Gârbova: Ioan Dragomir, Thomas Mint, Johann Thiess. Hașag: Daniel Unger. Hususău: Michael Simonis, Friedrich Grail. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Kálnic: Nicolae Apolzan, Paul Batzoni. Kirchberg: Friedrich Essigmann. Loamnăș: Moritz Klein. Mercurea: Karl Kahdebo, Hermann Loew. Nocrich: Alfred Römer, Georg Buchholtzer. Nou-romănesc: Arnold Lesmana. Ocna-Sibinului: Avram Saru, Stoia Ioan Precup. O-Kărtișoara: Ioan Scorobetu. Orlat: Simion Lolo, George Baciu. Poiana: Ioan Bozdog. Richisdorf: Andreas Nemenz. Reșinar: Dobra Albu, Irlmie Dancăș, Coman N. Drocu, Bucur Tincu, Ruși Ioan Popovici. Sășăuș: Anna Stenulec. Săliște: Dumitru Roșca Capitanu, Ioan D. Bărsan. Sebeșul-săesc: Johann T. Graes. Șeica-mare: Julius Everth, S. G. Theil, Wilhelm Rosenstein. Șeica-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Irimie Mița. Șorostin: Elekes Lajos, Nicolae Iltu. Șona: Josef Graef jun. Șomărtin: Franz Seibal, Samuel Schmidt. Streza-Cărtișoara: Ioan Stopu. Sadu: Ilie Șandru, Constantin Barbu. Slimnic: Johann Halmen, Thomas Zimmermann. Tilișca: Vasilie Juga. Vurpăr: Bernhard Deutch.

Banca generală de asigurare mutuală
„Transsylvania“
 asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszében)
 recomandă încheierea de

asigurări pe viață In cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și proști români avantajii deosebite).
 Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.
--	--

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plății prin acest Institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.669,49
Pagube de incendiu		8.456.643,67
In total a fost la Transsyl- / asig. pe viață		11.740.710,—
vania la 31 Dec. 1912 / asig. de foc		193.687.241,—
Capital de fondare și rezerve		2.603.400,—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizițorii), cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.
 (odinoară Societatea curelarilor)
 Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Hellauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătoriat, călărit, vânat, sport și volaj, po-clăzi și procovățuri, portmouee și bretele solide și

alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzozi) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. — Comande prin poștă se eectuesc prompt și conștiențios =

Mare deposit de hamuri pentru cal dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

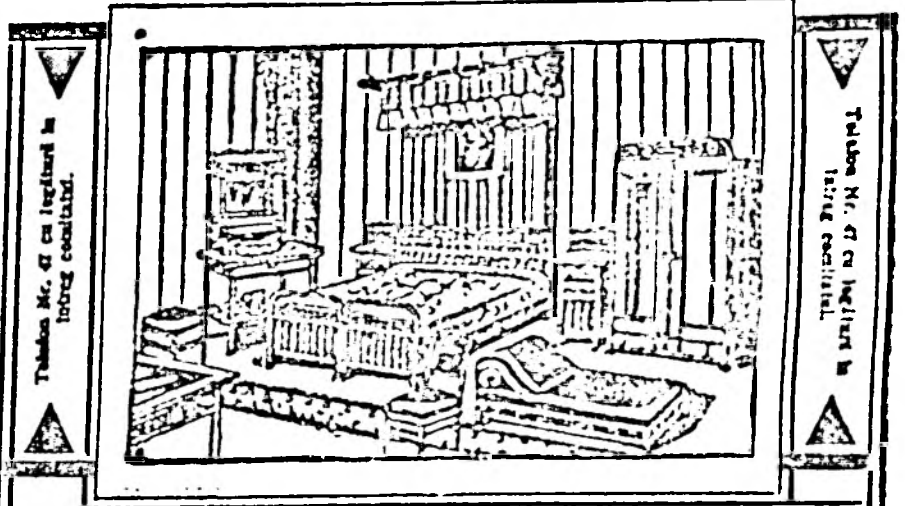

La îmblățitul din anul trecut s'a dovedit din nou, că numai acel econom a putut fi deplin mulțumit, care posedă una dintre remanțele

Locomobile ale lui Adam
 respective
Mașini de îmblățit cu benzină
 patentate cari sunt cel mai bun fabricat.

Motoarele lui Adam pentru benzină, uleiul brut și gaz au lipsă de cea mai puțină cantitate din stofa susnumită pentru ara. Mulți industriași și economi dovedesc aceasta prin scrisorile lor de mulțumită. Și fiindcă cererile după aceste motoare și mașini de îmblățit sunt tot mai mari, zace în interesul D-Voastră propriu, dacă cereți gratis încă acum o listă de prețuri a acestei fabrici. Primesc garanție deplină pentru îmblățit curat și cea mai mare prestare de lucru. — Condiții de plată în rate foarte favorabile.

Depozit de motoare permanente la
IOAN SCHIEB, Birou tehnic
 SIBIU — NAGYSZEBEN
 Strada Măcelarilor Nr. 8, vis-à-vis Hotel Bonfert.

Mobile moderne
 In toate stilurile, cea mai solidă executare pe lângă garanția recomandă

EMIL PETRUȚIU
 fabrică de mobile
 SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cum-părare. Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Fată tină, juvenilă, dăfirie și poartă mai scurt, cne...
alifie pentru cor,
lui Golds...
 Preturi...
 Producător: V...
 1071

MOTOARE pentru întreprinderi industriale...
 Fabrica de motoare SIBIU — NAGYSZEBEN, Strada...
 unde prețurile sunt cu 30% mai ieftine și execută tot felul de reparaturi...
 Multe scrisori de re...

Ocazie foarte potrivită
 la prăvălia de încălzăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
 Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
 pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anolimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:	
Pentru copii, mărimea	20-25 = K 3-4
„ „ „ „	26-28 = „ 4-5
„ „ „ „	29-34 = „ 5-7
„ „ „ „	35-39 = „ 7-9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, execuție în Kalv sau piele de vichs	7-
Ghete în Chevreaux sau Box:	
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri	K 9-10
„ „ „ „ bumbi sau Ideal	10-
„ „ „ „ Kobrak	11-
„ „ „ „ Oslaria	12-
„ „ „ „ formă americană	13-
„ „ „ „ formă americană, cu bumbi și băieri	16-
Ghete pentru domni, piele Antilope la toate cotorile	20-

Principiul meu este: Căștig puțin, vânzare mare!

Mare alegere în:
cisme pentru copii și domni =
Camasi cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Cel mai vechiu și mai mare institut
financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole,
Lugoș, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.—
Portofel de cambii	„ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.—

Primește depuneri
spre fructificare cu **5-5 $\frac{1}{2}$ %**

după termenul de abdicere, plătind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America
și îngrijește încasări de cecuri și asiguranți
asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri
de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și
prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele
și agenturile institutului.

Direcțiunea.

782

ANDREAS PAKSA

turnătorie □□□□
de metal și artă
SIBIU

Str. Margarethen 18

Livrare promptă și lucru
solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot
felul de greutate (măsur), pompe
pentru bere, pipe pentru buri
de vin, mașini pentru stropirea
villor, clopotele pentru vite,
pisăluguri din aramă, părți întregitoare
la orice fel de mașini, precum și tot felul
de lucrări, ce se țin de aceasta branșă.

Peronospora, Oidium și alte boale, ce se ivesc în vii și la pomi, —
îngălbenind și uscând frunza etc. — au de urmare, că fac grozav de mari
pagube în grădinile de pomi, ba de multe ori nimicesc întreaga recolta.

Un priceput proprietar de vii și cultivător de pomi

nu se lasă ademnit prin reclamele, ce se fac în cele multe ziare, ci folo-
sește numai acel mijloc, care a fost probat și aflat de cel mai bun. —
Mijlocul contra Peronosporei, cu numele „Cucasa“, a fost folosit și pro-
bat în anii 1908, 1910, 1911 și 1912, de cele mai renumite pepinerii,
școale economice de stat și stațiuni speciale în Austro-Ungaria, Germa-
nia, Franța, Svițera etc., precum și de mulți proprietari de vii și grădini
cu pomi. Mil de atestate de recunoștință. De aceea

stropiți cu „Cucasa“.

1031

Simplu, ieftin pentru folosit, descompunere clară, nici o astupare a ferii,
cea mai mare durabilitate, se lipește perfect, efect mare, stropire potri-
vită preste tot locul. Patentat în 14 state. Dr. L. C. Marquart, chem.
Fabrik în Viena X. Beuel & Klein în Bordeaux. Premiat la 21 expoziții.
Medalii de aur și de argint.

Reprezentanță și depozit pentru Transilvania:

Carl F. Jickell, Sibiu și Aiba-Iulia.

□ Prospece și informații se dan gratis. □

O mașină pentru soda

puțin folosită, aranjată complet, e de vânzare avantajos la doamna
Morariu în Vestem.

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER Prima turnătorie
de fer Sibiană

Fabrică de mașini agricole
Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căl-
dură bogatul său asortiment de tot
felul de motoare dela prima fa-
briță, dela cel mai mic și până la
cel mai mare; asemenea și mașini
de trecat din renumita fabrică
Hofherr dela cea mai mică și până
la cea mai mare; numai puțin reco-
mandă și tot felul de articole pentru
edificări precum:

Ciment de Portland și Ro-
man din Beocin, Traverse,
Trestie, Carton cărăuț pentru
învălit, Fânză de sârmă pentru în-
grădit, precum și ori ce fel de ferărie
aparținătoare la edificări.

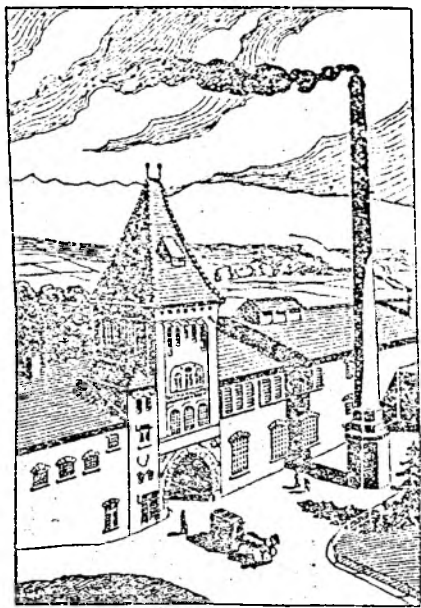
Toate pe lângă cea
mai strictă garanție cu
prețuri foarte moderate
și condițiuni de plată
avantajoase.

Nu vă grăbiți a co-
manda din alt loc, — pâ-
nă nu veți vizita în pri-
ma linie aceasta mare
și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face
prompt și conștiențios.

Ferțiți-vă stimați
agricultori a nu cum-
para imitații și vă ferțiți
de escroci. • 581

Hagerbräu

FRĂȚII HAGER
= Bererie în Sibiu =

recomandă esecelentele și durabilele
Beri pentru export

Bere albă Lager
și
Bere Bock

□□□

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

1078

Cetiți și vă mirați! De necrezut!

600 bucăți numai Kor. 3'80

Un cîș aurit minunat precioz
Anker, ce merge 36 ore regulat, dimpre-
ună cu un lanț, pe lângă 3 ani garanție,
1 cravată modernă de mătăsă, 3 buc. ba-
tiste fine, 1 inel pentru domni cu imi-
tație de peatră scumpă, 1 spiț pentru figu-
rete cu peatră scumpă, 1 broșă de dame
(noutate), 1 oglindă de buzunar frumoasă,
1 portmoneu de piele, 1 briceag elegant,
1 păreche de bumbi de manjete, 3 bumbi
pentru cămăși la piept, aur double cu
patent, 1 album cu 36 ilustrate foarte
frumoase, 5 obiecte de rîs și petreceri
pentru tineri și bătrâni, 1 carte pentru
compus scrisori, 20 obiecte de correspon-
dență și încă 500 diferite obiecte folo-
sitoare, cari sunt neapărat de lipsă în
casă. Toate la olată cu cîș cu tot, care
singur e vro'nic prețul acela, costă nu-
mai Kor. 3'80. — Trimiterea se face
cu rambursă prin

Wiener-Warenhaus
F. Windisch, Krakau, Nr. 2-12.
NB. Ce nu convine, se retrimit banii.

Uleiul pentru urechi

a lui Dr. G. Schmidt, medic legist și
militar, vindecă repede și perfect asur-
zenia cronică, durerea de urechi, vîr-
șă și alte boale de urechi și în cazuri
învechite. O sticlă e 4 cor. și să poate
căpăta la: Farmacia orașului (Stadt-
Apotheke) în Timișoara (Temesvár)
vis-à-vis de biserica seminarului.

La comanda dela orice firmă, despre
totdeauna, că ai cetit care ai aflat din Foaiă, să amintești
inseratul respectiv în „Foaiă Poporului“ ca astfel să îți servit
bine, grabnic și ieftin